

P Sika
The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus, Ohio

Potsdamo Sunkiai Atitais

Paryžiaus konferencija su-
vietai atmetė. Valstybės Sekre-
torius Byrnes pasiūlymą per-
tvarkyti Vokietiją, kad ji ga-
lėtų gyvuoti kaip vienas ku-
nas. Tų ir kitų visų nesutari-
mu deliai Paryžiaus konferen-
cija suiro.

Vokietijos suvienijimo klau-
simą Britai ryžtasi iškelti kon-
ferencijoje kuri susirinks Pa-
ryžiuje Birželio 15.

Vokietijos padalinimas tarp
Rusų, Amerikiečių, Prancūzų ir
Britų buvo senas Churchill'o
planas, su kuo sutiko Presiden-
tas Truman, naujai patekęs į
trijų didžiųjų konferenciją po
Roosevelto mirties. Tas Pots-
damo planas buvo kenksmin-
gas, ir jis dabar aiškiai pasiro-
dė negalimas toliau toleruoti.

Jeigu Maskva nesutiks su-
vienyti Vokietiją tai, sako, su-
vienys jos likusias tris dalis
Amerikiečiai, Prancūzai ir An-
glai. Bet tai bus kaip sutikti-
mas palikti likusią Vokietijos
dalį Rusams ant visados. Jei
toks sutikimas būtų padarytas
tas įrodytų ir tolesnį sąjungi-
ninkų nusileidimą Rusams ir
palikimą Vokietijos dalies Ru-
sų nuosavybe, kaip jau palikta
eilė kitų valstybių.

Tuo tarpu, kaip iš Washing-
tono praneša, Byrnes pasiry-
žęs pastatyti Rusų delegacijai
Paryžiuje dar griežtesnius pa-
reikalavimus negu statė pasta-
roje konferencijoje. Tada, sa-
ko, pasaulis galės aiškiai pasiro-
dyti ko Rusai siekia Vokietijo-
je ir visur kitur Europoje.

Galima kad Washingtonas tik
dabar kalba kad pasaulis galės
patatyti Rusų tikslus: pasau-
lis jau senai tai mato ir žino, ir
del to pasaulis neramus. Tik
Washingtono tupčiočiai nema-
tė ir neįtęto bolševikų tikslų,
kas davė bolševikams galimy-
bes savo pozicijas sustiprinti
iki tiek kad dabar jau negel-
sti jokios tarybos su Rusais.

Galima spėti kad ir iš se-
kančios konferencijos Byrnes
parvažiuos tik su raportu apie
nepasisekimą.

AMERIKOS Darbo Federaci-
jos vadovybė pastarame savo
posėdyje Washingtono išnešė
paneigimą Rusų politikos ku-
ri veda prie kito karo.

"Jeigu Rusija rodo savo už-
sispyrimą ir nesiskaitymą", sa-
ko ADF pareiškimas, "mes tu-
rim parodyti jai kad mes galim
buti dar didesni užsispyrėliai
apgyimui savo pagrindinių
principų. Mes raginame Ame-
rikos valdžią reikalauti kad Ru-
sija išpildytų savo karo meto
pasizadėjimus paremtus Atlan-
to Carteriu".

BRAZILIJOJE pradėta ma-
rimta kova prieš komunistus,
ką vadovauja pati valdžia.

Santos uoste, kuris yra di-
džiausias pasaulyje kavos iš-
vežimo uostas, laivų krovėjai
sustreikavo atsisakydami liu-
duoti prekes iš laivų turinčių
Ispanijos Franko vyriausybės
vėliavą. Laivų krovėjų unija
yra komunistų kontrolėje. Val-
džia uždarė tą uniją šėsių mė-
nesių laikui ir policijos pagalba
privertė darbininkus liuduoti
Ispanijos laivus.

BROWDER'O sugryžimu iš
Maskvos, spėjama, Amerikos
komunistams bus parvežta vi-
sai nauja strategija pasinau-
doti iš visų nepasitenkinimų ir
neramumų šioje šalyje.

No. 22

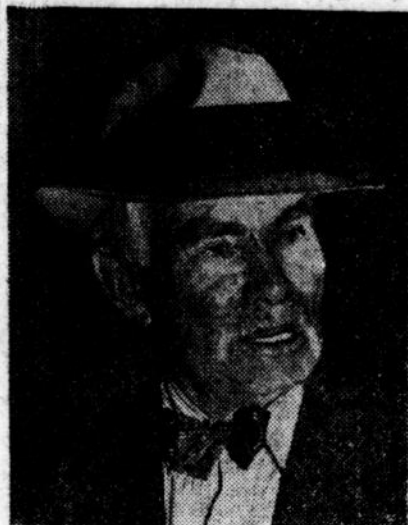
Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO MAY-GEGUŽES 31, 1946

(31-mi metai :: 31st year)

Mainerių Streikas Baigtas

Radio Mokytojas

Dr. Lee De Forest, 73 m., iš-
radėjas ir žinomas kaip "radio
kalbėjimų tėvas", dabar paskir-
tas Chicagoje pirmuoju moky-
toju veteranų paruošimui prie
televizijos. Jis turi 2,200 stu-
dentų.

MOLOTOVAS SKLEI- DŽIA MELUS

Paryžiaus konferencijai
suirus, pargryžęs į Maskvą
Molotovas ėmėsi klaidinan-
čios propagandos, nustaty-
mui visos Rusijos žmonių
ir kitų sovietų pavergtų ša-
lių, kur teisybės žodis ne-
gali iš svetur patekti, buk
Amerika ir Anglija sudar-
iusios bloką prieš Sovietus
ir tuomi nori trukdyti Eu-
ropoje taiką.

Sekr. Byrnes šiomis die-
nomis paskelbė kad toji-
bloko visai nėra, ir kad so-
vietų vadai užkerta kelius
taikai, atmėta siūlymą 25
metų sutarčiai palaikymui
Vokietijos nuginkluota, lei-
džiant Vokietijai atsisteig-
ti po viena valdžia, nes da-
bartinis jos išdalinimas yra
kenksmingas.

Byrnes įrodo kad pats
Stalinas sutiko tą 25 metų
sutarčių remti, ir Molotovas
1945 metų Rugsėjo 20 pa-
sakė kad tai geras dalykas
ir kad jis apie tai pasitars
su savo vyriausybe.

Vokietijos atsteigimo so-
vietai nenori, nes tada rei-
kitų ištraukti raudonasias
armijas iš rytinės Vokietijos,
kuria sovietai baigia
apiplėšti ir subolševikina.

INDIJOJE dabar siaučia
didėnis "subruzdimas negu
seniau, kada jai buvo rei-
kalaujama nepriklausomy-
bės, o Anglija atsisakydavo
ją duoti.

Dabar Britai pasiūlė In-
dijai pilną nepriklausomy-
bę ir nusiuntė ten misiją
susitarimui įsteigti Indijos
žmonių valdžią, bet Indijos
vadai nežino ko griebtis,
ir daugelyje vietų eina net
pilielinės kovos vienu už,
kitų prieš tą pasiūlymą.

Vienoje srityje Indijoje
pastarų dienų muštynėse
užmušta 10 žmonių, 95 su-
žeista, 276 areštuota.

DEL geležinkelių streiko
pereitas Dirvos numeris į
kitus miestus pavėlavo, nes
paštas nepriėmė laikraščių
iki Gegužės 27.

GEGUŽES 30 PASKELBTA KIETOS AN- GLIES DARBININKŲ STREIKAS

Gegužės 29, Washingtono, Baltajame Name, Prezi-
dento Trumano akivaizdoje, angliakasių unijos pirmi-
ninkas John L. Lewis ir Vidaus Reikalų Sekretorius Ju-
lius A. Krug pasirašė minkštos anglies sutartį. Sutar-
tis pasirašyta su valdžia, del to kad kasyklos buvo paim-
tos valdžios kontrolėn. Sutarčių pildymas ir kasyklos
perduodamos privatiniais kasyklų operatoriams.

Unijos vadai išsiuntė 400,000 angliakasių praneši-
mą tą pačią dieną kad streikas baigtas ir kas darbinin-
kai grįžtų į darbus. Darbas minkštos anglies kasyklo-
se prasidės pilnai Birželio 3 d.

Angliakasiai laimėjo algų pakėlimą po apie \$1.85 į
dieną, ar dirbs nuo dienų ar nuo tonų. Darbo savaitė
normaliai susidės iš penkių dienų po 9 valandas. Jeigu
reikalinga bus dirbti šeštą dieną, mokeskis bus pusantro
tik. Maineriai iki šiol už 6 dienų savaitę gavo mokes-
ties \$63.50. Dabar gaus \$75.25. Už 5 dienų savaitę da-
bar gaus \$59.25.

Priimta unijos reikalavimas įsteigti mainerių šelpi-
mo ar gerovės fondą. Tą fondą sudarys kasyklų operati-
orių mokami takais 5c nuo kiekvieno iškasamo tono
(Lewis reikalavo po 10c nuo tono). Fondas betgi bus
kontrolėje valdžios kasyklų administratoriaus kartu su
unijos valdyba, o ne vieno Lewis, kaip jis reikalavo.

Šiuo budu cerovės fondas susidės iš apie \$25,000,000,
o ne iš \$60,000,000, ir bus geroje kontrolėje, vietoje vie-
no žmogaus kontrolės, kuris tuos pinigus imtų svaityti
savo politikiems siekimams.

KIETOS ANGLIES STREIKAS

Baigus minkštos anglies streiką, Gegužės 30 prane-
šė kad su ta diena prasideda 76,000 kietos anglies kasė-
jų streikas už naują kontraktą. Kietos anglies kasyk-
los randasi rytinėje Pensilvanijoje.

Kiek gero padarytų darbininkai patys sau, ypač uni-
jų vadai, jeigu jie nesioškų diktatorišku budu priver-
sti šalį pakelti algas, iššaukiamais viską paraližiuojančių
streiku. Juk gali tarybų keliu pasiekti tą patį ką šoka
siekti kenksmingais streikais.

Kokia nauda darbininkams jeigu 250,000 ar 400,000
vienos unijos darbininkų sulauko darbus net milijonams
kitų darbininkų, kurie nori dirbti?

VOKIETIJOJE LAI- MĖJO KATALIKAI

Amerikos okupuotoje zo-
noje Geg. 26 įvyko 38 mie-
stų valdybų rinkimai. Lai-
mėjo Krikščionių Socialė
Unija ir kiek kairesni So-
cial Demokratai. Komuni-
stai su savo kandidatais
pasiliko toli užpakalyje.

Amerikonų žioplumas ir
truparegystė yra tame
kad jie leidžia ir komunis-
tams statyti kandidatus, gi
Rusų valdomose šalyse nie-
kas kitas kaip komunistai
tegalai kandidatuoti.

Tą pat dieną, pav., buvo
rinkimai ir Čekoslovakijo-
je. Ten išanksto sovietai
prigabeno raudonarmiečių,
ir rinkimuose komunistai
gavo pirmenybes.

Dabar Amerika spiria
pravesti rinkimus Rumanij-
oje, kur valdo raudonar-
miečiai. Aišku, tuo skubi-
nimu pagelbės bolševikams
laimėti.

Kodel nepareikalauja iš-
traukti iš tų šalių raudo-
nasias armijas ir tada ne-
pasirupina pravesti balsa-
vimus.

Dabartine tvarka Ameri-
ka tik pagelbsti Rusijai pa-
sivergti rytų Europos šalis
ir nusimazgoja sau rankas
"demokratijos" purvu, nes
tuomi atsisako atsakomy-
bės už tų šalių išlaisvinimą
kaip nurodo Atlanto Čar-
teris.

NEDUOS RUSAMS GROBIO

Amerikiečiai sulaukė davi-
mą karo nuostolių atlygini-
mo iš savo okupuotos zo-
nos Vokietijoje, išskyrus
dirbtuves ką jau perduo-
tos, iki visos keturios val-
stybės okupuojančios Vokie-
tiją įvykdyt Potsdamo su-
tarti padėti visą Vokietiją
po viena ekonomine admi-
nistracija.

Potsdame buvo sutarta
duoti Rusams 15% visų va-
karinės Vokietijos dirbtu-
vių įrengimų kurie nereiki-
kalingi palaikymui taikos
ekonominio gyvenimo, už
maistą gaunamą iš Rusų
okupuotos Vokietijos. Be
to Rusams buvo pažadėta
10% grobio iš industrinių
įrengimų vakarų zonoje,
kurie nereikalingi taikos
meto gyvenimui. Dabar tą
grobį Rusams sulaukė.

IŠ AMERIKOS ekspor-
tuota jau 3,493,000 tonų
kviečių ir miltų į neturin-
čias šalis tarp Sausio 1 ir
Gegužės 20. Numatyta gi
buvo išvežti 4,666,000 tonų.

SVIESTO kaina OPA su-
tikimu leidžiama pakelti 11
c. svarui. Pieno kaina lei-
džiama pakelti 1c kvortai.
Kaip tik kaina pakils svies-
to atsiras pakankamai.

Sveikiname L.V.S. 6-to Seimo Delegatus

Sveikiname Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-to me-
tinio seimo delegatus suvažiuosius Detroit, Mich.,
Birželio 1-2, ir linkime sklandžiai aptarti darbus ir
reikalus sąryšyje su mūsų tėvynės Lietuvos vadavi-
mu. Linkime kad LVS išvystytų didžiausią akciją
Lietuvos reikalais šį metą, kuomet eina tautų ir val-
stybių likimo sprendimai ir daroma taikos sutartys.

Dirvos Redakcija.

POTVINIUOSE ŽU- VO 10 ŽMONIŲ

Didelis ilgas lietus kuris
tesėsi kelias dienas pereitą
savaitę, sukėlė potvinius —
potviniai palietė Ohio upę
ir Susquehanna upę rytinė-
je dalyje Pensilvanijos ir
pietinėje dalyje New Yorko
valstijos.

Potvinių nelaimėse žuvo
10 ar daugiau žmonių.

Daug sričių buvo apsemta
upių išsiliejimais ir pa-
daryta įvairių nuostolių.

AMERIKA sutiko duoti
Prancūzijai \$1,370,000,000
paskolos, pagelbėti tai ša-
liai atsistoti ant kojų. Ši
paskola duodama iš Ex-
port-Import Banko, taigi
ją kongresui nereikia bal-
suoti. Anglijai paskola ei-
na per Kongresą.

Gimimai Daugėja

Karo metais Amerikoje gi-
mimų skaičius pakilo. Bet ne-
tuo susirupinę šiedu jaunyliai:
jie nori kad OPA duotų jiems
rubų uždengti jų apatinę dalį,
kad jie galėtų kur nors eiti.

GELŽKELIŲ VADAS SKELBIA PRE- ZIDENTUI TRUMANUI KERŠTĄ

"Biedni Gelžkelių Darbininkai" Turi \$47,000,000 Fondo,
kurį Pirmininkas Whitney Pasiryžęs Išblaškyti
Politiškai Kovai prieš Prezidentą Trumaną

Gegužės 24, Prez. Tru-
man ultimatumu per radio
privertė gelžkelių lokomo-
tīv inžinierių ir traukinių
aptarnautojų unijų streiką
4 val. po pietų, Gegužės 25.
Kada kitos 18 unijų ge-
ležkelių industrijoje susi-
taikė be streiko, šių dviejų
unijų vadai užsikirto strei-
kuoti, sulaukiant visą gele-
žinkelių judėjimą šalyje,
nes tas nuo jų priklausio.

Be kitų reikalavimų pa-
kelta algos po 18% valan-
dai, kas buvo padaryta ki-
toms unijoms kurios ne-
streikavo, taigi ir šios dvi
galėjo tarybų keliu susi-
taikyti, jeigu ne jų diktato-
riškų vadų užsispyrimas.

Lokomotivų inžinierių
vadas Johnston po prezi-
dento ultimatumo, streikui
pasibaigus, nurimo, bet va-
gonų tarnautojų unijos va-
das Whitney, virš 70 metų
amžiaus senis, pasiskelbė
keršysiąs Prez. Trumanui
už jo griežtumą.

Whitney paskelbė, "mes
esam turtingiausia pasaulyje
darbo unija, panaudo-
sim visus 47 milijonus do-
larių sumušimui Trumano
sekančiose prezidento rin-
kimuose jeigu jis kandida-
tuos". Tas karštagalvis va-
das pasakė jog paskyrė jau
\$2,500,000 fondą iš unijos
pinigių neprileidimui laimė-
ti rinkimus tokiems Kon-
gresmanams kurie balsuos
už varžančius įstatymus.

Tai yra labai prastas to
senio protavimas ir parodo

ji netinkamą vadu darbi-
ninkams. Tik diena prieš
tai jis viešai aimanamo ko-
kie biedni yra geležinkelių
darbininkai, gauna mažas
algas, o apsisukęs tuoj pa-
sirodė kad unija yra tur-
tinga, net su 47 milijonų
dolarių fondu. Tik tas fon-
das yra ne unijos darbinin-
kų, bet jo vieno malonėje
daryti šalyje net pervers-
mus.

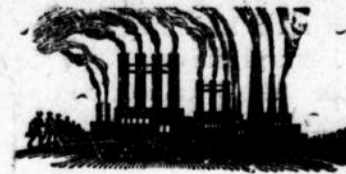
Taigi, darbininkai ne tik
neša nuostolius nuolatiniams
streikavimais, bet net dide-
lėmis duoklėmis kuriomis
juos apkrauna unijų vadai.

Visuomenė pradeda per-
matyti ko siekia galybe pa-
sigėrę unijų viršininkai.

KINIOJE, Gen. Čiang-
Kai-šek atsigriebė prieš ko-
munistus ir pastatė jiems
sąlygą kad tuojau apleistų
Harbino - Čangčun geležin-
gelį, kad liautų užpuolimus
Mandžurijoje, ir kad peror-
ganizuotų komunistus kar-
eivius sulyg nacionalės ar-
mijos plano.

**UN saugumo konferencijo-
je** New Yorke dabar kelia-
ma Siamu skundas prieš
Prancūziją, kuri bando val-
dyti dalį Siamo teritorijos
greta Prancūzų Indo-Kini-
jos, Azijoje.

Su Irano klausimu dar
nebaigta, nes Rusai laikosi
Azerbeidžane. Pati Ameri-
kos vyriausybė stengiasi
gauti apie tai raportą per
savo ambasadorių Irane.

Ekonomika

KVIEČIŲ JAU ATSIDURO BET DUONOS AR BUS?

IKI ŠIOL šio pavasario są-
lygos rodo kad šių metų kvie-
čių derlius bus didelis.

Pirmutinė kviečių pjūtis jau
prasidėjo Oklahoma ir Texas
valstijose, kur laukai anksti
sunoksta, ir yra viltys kad ši
badavimo laikotarpį Europoje
ir kitur galima bus palengvinti
geru perviršium Amerikoje
gaunamų grūdų.

Viena kliūtis yra tik tame
ar bus pakankamai priemonių
laiku tuos grūdus pervežti į
reikalingas vietas. Rupestį da-
linai sudarė prasidėjęs geležin-
kelių streikas, bet streikas jau
pasibaigė. Antras rupestis tai
ar bus pakankamai vagonų gru-
dams pervežti neatidėliojant.

KARO metais, kuomet karas
pareikalavo daug geležinkelių
vagonų, geležinkeliai pajėgė
pasitvarkyti 445,000 vagonų paim-
ti ankstyviems grūdams per-
vežti į sunaudojimo vietas.

Dabar sakoma yra apie 236-
000 vagonų, sumažėjimas pa-
eina nuo daugelio vagonų su-
sidėvėjimo ir sugėdimo per
darbinius karo metus.

Jeigu ne angliakasių strei-
kas, kas sutrukdė anglies iš-
vežimą ir streikui pasibaig-
us reikalinga bus skubėti an-
glį išvežti, angliniai vagonai
galėtų gerai patarnauti grūdų
pervežimui. Dabar betgi gele-
žinkeliai negali taip pasiegti,
ir todėl pervežimas grūdų, nors
jį jau pradeda atsirasti, turės
buti sutrukdintas.

AMERIKA STOJA JURŲ PREKYBON

PO ŠIO KARO, pirmu kar-
tu savo istorijoje Amerika tu-
ri galimybes paimti pasaulinę
jurinę prekybą ir savo rankas,
turdama laivyną iš apie 400
greitų ir modernių laivų, ku-
riuos įsigijo ačiu karui ir ku-
rie nebuvo prieš nuskandinti.

Be to, laivų statybos indu-
strija ruošia platų programą
statydinti ir paleisti į vande-
nį kitus naujus ir geresnius lai-
vus ir vietą jų kurie turės buti
išimti iš veikimo.

ŠIMTAS metų atgal, kada
laivai dar buvo vėju varomi,
Amerika turėjo laivyną kuris
aptarnavo 90 nuos. šios šalies
užjūrio prekybos. Tačiau pas-
kui jurinę prekybą užėmė ki-
tos šalys, pirmoje vietoje An-
glija ir Vokietija, ir Amerika
1941 metais tegalėjo apimti 22
nuos. užjūrio prekybos savais
laivais.

SOVIETA sutarė apgin-
kluoti Lenkiją, kurią valdo
komunistų vyriausybė, kad
ir laikinai. Lenkijoje turės
įvykti rinkimai kada neto-
limoje ateityje, ir ten bolš-
evikai įrodys kad Lenkijos
žmonės nori pasilikti sovie-
tų įtakoję.

VOKIETIJOJE, pakarta
28 naziai, sąjungiškų tei-
smo pripažinti kaltais da-
lyvavime išžudymo 300,000
žmonių Dachau koncentra-
cijos stovykloje.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

ANGLIAKASYKLOS NEDIRBA

Anglies produkcija Vakari-
nėje ir Centralinėje Pensylva-
nijoje visai buvo sulaukta po
pasibaigimo streiko pertraukos
kuri buvo padaryta John L.
Lewis malone.

Žinios sako kad tarp angli-
kasių Pensylvanijoje ir kai-
myninės valstijos eina tiesiog
sukilimas prieš Lewis ir
prieš federale valdžią.

Nežiurint valdžios paskelbi-
mo jog paima kasyklas ir val-
džios rankas, maineriai atsisa-
kė dirbti.

Tik labai mažas skaičius an-
gliakasių atkreipė dėmesio į
valdžios raginimą dirbti.

Anglies streikas laiko par-
bloškęs Pittsburgho plieno iš-
dirbystes, nes dėl stokos ang-
lies negalima varyti darbų, ne-
žiurint kad užsakymų turima
daugybė.

Plieno industrijos vadai sa-
ko maža pagalba bus jeigu ir
baigsis didieji streikai, nes po
jų seks eilė mažųjų streikų,
kurie sutrukdydys šiaip reikme-
nų ir žaliavų gavimą ir truk-
dys darbus ilgesnį laiką.

LIGONINĖS JIESKO SLAUGIŲ MOKINIŲ

Lietuvaitėms yra gera pro-
ga įstoti į ligoninės mokytojų
slaugių (nurses) profesijos.

Paveizdan, McKeesport Li-
goninės Slaugių Mokykla prane-
ša kad reikalinga 40 studen-
čių, o gavo tik 14 aplikantių.

ITAISYS NAUJAS GATVIŲ SVIESAS

Pittsburgho miesto valdyba
nutarė įrengti naujas gatvės
sviesas ir tuo tikslu įjėso iš-
dirbėjų kurie galės įrengti gat-
vės naujas lėmpas tokia koi-
na kokią miestat galės apmō-
kėti.

Miesto valdyba nori sutvar-
kyti taip kad bėgyje 10 metų
visos naujai įrengtos gatvės
apšviesti lempos pataptų mie-
sto nuosavybe.

VAGYSTĖS PLINTA

Pasekmėje plintanti vagys-
čių ir apipiešimų namų, pasta-
romis dienomis nuo vagių nu-
kentėjo Aleksas Kuklis, 1733
Greenleaf st., kuriam iš namų
išnešta rubai ir pinigai.

Taipgi F. Saldukienė, 2038
Fifth ave., praneša kad vagi-
liai iš jos namų išnešė brang-
menų vertės \$200, tuo metu
kai ji buvo namuose ir radosi
kitame kambaryje.

STOKA DUONOS

Pastaru laikų dėl stokos mil-
tų apsiėmė stoka duonos ir
Pittsburghe lygiai turtooliai
kaip ir darbininkai turi rupin-
tis kur gaus sekantį kepaluką
duonos.

Miltų pardavėjai ir duonke-
piai tikrina kad padėtis yra
"labai bloga" ir dar eis pras-
tyn jeigu valdžia neleis paru-
pinti daugiau miltų.

Valdžia pasiryžus pirkti iš
ukininkų grūdus iki Birželio
30, greitai šelpimui užsie-
niuose karo nukentėjusių ir
badaujančių žmonių.

Tuo tarpu iš niekur į Pitts-
burghą miltų neatsiunčiama ir
nesitinkama atsiunčiant.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje
kalboje, su visais Amėndmentais,
30 puslapių knygelė, prisiūsim vi-
sai. Dovanai tiems kurie užsirašys
Lietuvių Naujienas dviem metams
arba gaus du metinius skaitytojus
ir prisiūsi \$2.00 su nurodymu kam
Lietuvių Naujienas siuntinti, mi-
nima knygelė prisiūsim jums visi
dovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJENOS
382 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

JUODA RINKA DARBUOSE

Paaikėjo kad Pittsburghe
įsivėis juodos rinkos biznis
statybos darbininkų algų at-
žvilgiu. Statybos darbai už-
siimanti kontraktoriai tapo
persergėti nuo to.

"Black market" statyboje
veikia šitaip: kurie statybos
kontraktoriai nori ką pastaty-
ti, jie slaptomis daro sutartis
mokėti statybos darbininkams
aukštesnes algas ir jie darbi-
ninkus gauna, o kurie laikosi
unijos sutartų algų tie darbi-
ninkų negauna.

Toks apsiėjimas tik pabrang-
ina statybą ir kenksmingai
atsiliepia į visą ekonominį gy-
venimą.

PHILADELPHIA

MIRĖ DR. S. T. SIEDLIK

Gegužės 21 gavau žinią iš
Shenandoah, Pa., kad ten Ge-
gužės 18 pasimirė Dr. Stanis-
lovas T. Siedlikas, dar nesenas
žmogus. Jis yra tėvas mūsų
žymios kovotojos plunksna už
Lietuvos laisvę, p-lės Francės
M. Siedlik, kuri dažnai rašo
Dirvoje Angliškų straipsnius.
Ji pastaru laikų išvažiavo gy-
venti ir dirbti Detoroite, kur
darbuojasi su LVS.

Pranešdamas šią liudnā ži-
niā, kartu pareiškiu širdingā
užuojautā velionies šeimai.

Kazys Vidikauskas.

AFL KOVOJA PRIEŠ CIO PIETUOSE

Pietinėse valstijose prasidėjo
organizavimas į unijas darbi-
ninkų. Bet ten į darbą stojo
Amerikos Darbo Federacija ir
CIO. Ir tos abi organizacijos
viena prieš kitā kovoja už pie-
tinių valstijų vadovybę.

Kova yra tokia atkakli kad
paveizdan kuomet AFL prezid-
entas Green kalbėjo apie sa-
vo planus buvo nukirsta radio
vielos ir jo kalba sulaukta nuo
žmonių.

AFL vadai įtaria CIO vaju
už pietų valstijų darbininkus
kaip komunistų vadovaujamą.

Ir tikrai, komunistams svar-
bu prisiplakti prie juodų pie-
tinių valstijų darbininkų. Jie
jau daug metų kaip vykdo ly-
gę su juodaisiais. Net Lie-
tuviški komunistai rengė ben-
drus vakarus su negrais, pada-
rymui jų savo "draugais", Lie-
tuvės komunistės bobos apsi-
ka binusios negrūs į glėbį šokdi-
no tuose baliuose.

Lengviausias priėjimas prie
negrų komunistams pasimatė
per CIO, ir jie puolėsi ten or-
ganizuoti juodukus į CIO uni-
jas.

Bolševikams Paslaptys Buvo Prieinamos

Kongrese paaikėjo kad karo
metu Earl Browder, iki jis bu-
vo komunistų partijos galva,
jam buvo leista peržiūrėti pa-
vogti iš State Departmento do-
kumentai kurie dar ir dabar
pačiam Kongresui neprileidžia-
ma pamatyti dėl jų didelio pa-
slaptumo. Tie tyrinėjimai ku-
rie bus pradėti Kongreso ko-
misijos, sakoma sujūdins visā
šalį.

Šitas dalykas išėjo aikštėn
kuomet Atstovų Rumų teisių
komisija pradėjo tyrinėti kaip
užbaigta špiegavimo apkaltini-
mas ir turėjimas slaptų doku-
mentų prieš Philip Jaffe, re-
daktorių pro-komunistinio žur-
nalo Amerasia, kuris buvo lei-
džiamas Amerikos valdžios pi-
nigais.

Platinkit Dirvą!

Išsirašyta galima bent kada.
Metams \$2. Pusei metų \$1.

Amsterdam, N. Y.

PAUKAVO \$350.00 BUTI NIEMS REIKALAMS

Amsterdamo Lietuvių Komitetas turi garbės pranešti kad
savo susirinkime, Gegužės 12,
Sv. Kazimiero parapijos salėje,
nutarė pasiūsti \$350.00 Pulk.
P. Zadeikiui, Lietuvos Minis-
trui, Washington, D. C., šioms
reikalams:

\$200 paramai Lietuvos pabė-
gėlių pradinį mokymų,
\$100 pagėliams Vokietijoje
maistui;

\$50 B. K. Balučiui, Lietuvos
Ministrui Londone.

Kadangi Amsterdam'o Lietu-
viai vienminčiai, ir bepartyviš-
kai remia šį Komitetą visokiuo-
se reikaluose, susirinkimuose
ir tt., gausiai aukodami tai šis
Komitetas jau daug yra nuveikęs
Lietuvos labui, ir dar daug
rengiasi nuveikti ateityje.

Reikia pažymėti kad šis ko-
mitetas gal tiek daug nebutų
galėjęs nuveikti jei jame ne-
butų tokie rimti, duosnys ir
sąmoningi veikėjai kaip: An-
tanus Lukšis, Mykolas, Kerbe-
lis, Juozas Olsauskas, Motiejus
Kazlauskas, Jurgis Gaska, Pe-
tras Lalas, Vladas Rusilas, Sta-
sė Kisielutė, S. Karutyte ir
daug kitų, kurie nuo pat šio
komiteto susitvėrimo nenuils-
tamai darbuojasi.

(Gaila kad mūsų partijos,
kaip tai ALT ir ALM negali
pasimokyti ir vieninei dirbti
kaip Amsterdamo Lietuviai!)
Šiame susirinkime išrinkta
ALK valdyba iš šių veikėjų:
Pirmininkas — Benis Kriau-
pas, City Engineer.
Vice pirmininkai — Mykolas
Kerbelis ir Antanas Lukšis;
Užrašų sekretorė — Ona Bi-
liutė;
Finansų sekretorius — An-
tanus Radzevičius;
Iždininkas — Simonas Čika-
navičius;
Izdo globėjai — Kazys Dan-
cevičius ir Pranas Danyla.

Vienybė dirbam,
Mielai aukojam,
Lietuvius gelbėt
Visi pristojam!...
Ona Biliutė.

AUTOMOBILIŲ ir plieno iš-
dirbysčių darbininkams pakel-
ta po keliolika centų algų; pa-
brango plienas, ir dabar OPA
leido pabranginti automobilius
po \$33 iki \$167.

Taipgi OPA žada leisti pa-
branginti 10 nuos. vyrų, moterų
ir vaikų avalus, pradedant
Birželio 1 d. Pabrangintas kai-
nas sumokės pirkėjai.

PUSĖ MILLJONO studentų
kurie ateinantį rudenį norės
patekti į Amerikos kolegijas
tęsti aukštesnius mokslus ne-
galės būti priimti dėl pietų
stokos. Tarp studentų bus apie
270,000 karo veteranų kuriems
valdžia pažadėjo apmokėti už
mokslą.

Linkime Pranutei ir jos mie-
lai mamytei ir sesutei nusira-
minimo. Prašome kad ji gry-
žtų pas mus į Detoroitą vėl prie
savo kasdieninio darbo ir su
mumis testų tą brangią pažin-
tį ir draugystę. M. Sims.

Amerikos Karių Randasi ir Brazilijoje

Amerikos karių randasi įvairiose pasaulio dalyse. Kur
tik jų yra ten veikia USO centrai, aptarnaujanti karių už-
kandžiais. Šiame vaizde matosi Amerikiečiai dalyvauja USO
suejimo centre Brazilijoje.

Smagus Piknikas ši Sekmadienį

Sekmadienį, Birželio 2, įvyks
Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-to
skyriaus piknikas Birutės Dar-
že. John R ir 11 Mile Road.
Piknike gros geras orkestras,
bus užtektinai skanių valgių ir
gėrimų, kurių rengimo komisi-
ja gausiai pasirūpino.

Piknike atsilankys LVS sei-
mo dalyviai svečiai iš kitų mie-
stų. Jie pasakys kalbas apie
Lietuvos reikalus ir mūsų Ame-
rikiečių žygius Lietuvos vada-
vimo pastangose. Detoroitiečiams
bus maloni proga su svečiais
susipažinti, pasikalbėti ir pasi-
dalinti žiniomis. Taigi, visi,
mieli Lietuviai, į pikniką Bir-
želio 2 d. Susitiksime Birutės
Darže!

ATSTOVĖ IS LOS ANGELES

Lietuvai Vaduoti Sąjungos
6-me Seime dalyvauja atstovė
net iš Los Angeles skyriaus.
Tai buvus Detoroitietė, p. Ona
Račkienė. Viešnia atvyko prieš
seimą ir čia apsistojo pas sa-
vo gerus draugus ponus Mo-
lius.

Viešnios pagerbimui, Gegu-
žės 25, pp. Moliai pasikvietė
keletą šeimų pietums, kur bu-
vo ne tik skanus pietus, bet ir
šdomus pasikalbėjimas, ir net
padainuota gražių Lietuviškų
dainelių. Mat, p. Račkienė yra
dainininkė tai ir jos draugės
buvo dainininkės.

STAIGA MIRĖ FRANCĖS SIEDLIK TĖVELIS

Gavome liudnā žiniā kad
staiga mirė Dirvos Angliško
skyriaus bendradarbės rašyto-
jos Francės M. Siedlik tėvelis,
Dr. S. T. Siedlik. Mirė Gegu-
žės 18 d., Shenandoah, Pa.

Frances gavo žiniā kad jos
tėvelis turėjo širdies ataką ir
ji išsiskubėjo, trokšdama su
juo būti jo sunkioje ligoje, bet
beveiktiškai nusiminė kai įžen-
gė pro savo tėvų stubos slen-
kstį, nes Dr. Siedlik buvo jau
mirus.

Frances užbaigus kolegiją
kaip dantų technikė, neseniai
atvyko į Detoroitą, kaip plates-
nė dirvā savo praktikai. Ji
čia išbuvo apie porą mėnesių ir
susirado darbą.

Man ją teko pažinti trumpai,
bet ją pamėgau, kaip ir kiti ją
gerbia ir myli. Frances buvo
gera draugė, uoli darbuotoja ir
jautri Lietuvos reikalams. Tai
jau ne eilinė mergaitė, bet vie-
na iš nedaugelio. Jos rašiniai
įtikino kiekvieną kuris juos
paskaitė, kad ji yra gilios sie-
los jaunuolė.

Ji tulam laikui sugrįžo į
Shenandoah. Ši Pranutės ne-
laimė mus irgi jaudina, nes ga-
lime įsivaizduoti koki liudėsį
ir širdgėlą ji pergyvena šiomis
dienomis.

Linkime Pranutei ir jos mie-
lai mamytei ir sesutei nusira-
minimo. Prašome kad ji gry-
žtų pas mus į Detoroitą vėl prie
savo kasdieninio darbo ir su
mumis testų tą brangią pažin-
tį ir draugystę. M. Sims.

RADIO KONCERTO PADĖKA

Amerikos Lietuvių Balso ra-
dio klubas surengė koncertą
Gegužės 12 d., ir po visko šiuo-
mi norime išreikšti viešą padė-
kos žodį visiems kurie tik pri-
sidėjo prie koncerto ir to va-
karo gero pasisekimo.

Pirmiausia, ačiū Balso Radio
Chorui, kuris taip įspudingai
dainavo tai dienai pritaikytas
tikras Lietuviškas dainas; p.
Jonui Valukui už jo padovystę,
p-lėms E. Daildydaitėi, A. Joy,
A. Balukoniui, J. Valukui už
salo.

Veikalo 'Daina be Galo' vai-
dintojams, kurie savo roles at-
liko puikiai.

Visoms dirbančioms virtuvė-
je: pp. Medonienei, O. Overai-
tenei ir toms choristėms ku-
rios pabaigė dainuoti padėjo
virtuvėje.

Toliau, ačiū visiems kitiems
kurie darbavosi prie baro, prie
tikietų, prie rubų ir tt.: Ove-
raitis, Juodvalkis, Rinkunas,
Gužauskas, Šniras, B. Walls,
Požeraitis, Klimauskas, Kižis,
p. Tėmas su sunum, p. Ban-
dzenė, H. Kapres, V. Petriks,
A. Kakanauskas rinko skelbi-
mus programų knygutei, be to
A. Kakanauskas gelbėjo prie
baro.

Galiaus ačiū biznieriems ku-
rie mus dvigubai rėmė, prisi-
dėdami su skelbimais ir daly-
vaudami, ir visai publikai ku-
ri atsilankė.

Visi priimkite mūsų nuošir-
džią padėką.
Amerikos Lietuvių Balso, Inc.
Pirmininkas Chas. J. Walls
ir Valdyba.

DAR APIE ATOMINĖS BOMBOS BANDYMĄ

Amerikos karo vadovybei
rengiantis daryti atomo bom-
bos bandymus sprogdinime ju-
roje laivų, pranešama dar se-
kančią žinią.

Dabartiname bandyme, ka-
da bus bombos sprogdinamos
ore, susprogdinimui paskirta
74 laivai. Ant 22 tų laivų Bi-
kini salų plote, bus patalpinta
200 kiaulių, 200 ožkų ir 4000
baltų žiurkių. Dalis kiaulių ir
ožkų bus aprenpta kareivių ir
jureivių uniformomis; neku-
riems tiems gyvūnams bus ka-
reiviškai nukirpta plaukai, pa-
darymui bandymų arčiausių
kiek galima prie tikrenybės.

Birželio 10 ir 19 bus meta-
ma iš lėktuvo netikra bomba
ir tuo metu bus atlikti foto-
grafavimai ir instrumentų nu-
statymai. Birželio 25 bus atli-
kta bendras visų paruošimų
išbandymas.

Pirmas bandymas su tikra
bomba nuskirtas Liepos 1 d.,
9:25 val. ryto, jei oras būtų
tinkamas tam tikslui. Jei oras
kenktų, bandymai bus atidėti
vėlesnėms dienoms.
Skaiciuojama kad per 20 my-
lių toluo nuo atominės bom-
bos sprogdimo bus pavojinga
neapsaugotoms akims, o su vi-
sokiomis apsaugomis arčiausia
ką gyvas žmogus galės būti tai
už 8 mylių nuo sprogdimo cen-
tro.

PASTARU laikų Gallup, ve-
dėjas Viešos Opinijos Institu-
to, pravedė bandomus balsavi-
mus patyrimui ką Amerikos
visuomenė mano apie atominę
bombą. Klausimas buvo:

"Ar Amerika ir toliau priva-
lo gaminti atominę bombas?"
Atsakymai buvo: 61 nuos. už,
ir 30 nuos. kad ne; 9 nuos. ne-
pareiškė nuomonės.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Rašdami Dirvos Redakcijai,
Administracijai ar Agenturai
kokius paklausimus, visada įdė-
kit už 3c pašto ženklelį atsa-
kymui. Tas būtina.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje taipinama dyka..)

MILČIUS Pranas, 69 m., mirė
Geg. 24, Marquette, Mich.
DUNKEVIČIUS Juozas, 50 m.,
mirė Gegužės 23, Clevelande.
(Pakausių sod. Pumpėnų p.)
Amerikoj išgyveno apie 30
metų.

ZARSKIENĖ Marijona, 86 m.,
mirė Gegužės 17, Brooklyn,
N. Y. Prieš Didįjį Karą per
20 metų ji gyveno Vilniuje,
kur per karą jos vyras mirė
badu. Vilniuje ji buvo "Ru-
tos" draugijos salės prižiū-
rėtoja, pažino daug tuome-
tinių Vilniaus Lietuvių inte-
ligentų ir veikėjų, pažino ir
Dr. Joną Basanavičių.

JUREVIČIUS Jonas, pusamžis,
mirė Geg. 7, Chicagoj. (Pa-
nevėžio apsk. Daujėnų par.)
Amerikoj išgyveno 41 m.

BALCIUNIENĖ Elena, seno
amžiaus, mirė Geg. 7, Chi-
cagoj. (Šiaulių ap. Žagarės
par. Bružo dvaro). Amerikoj
išgyveno 24 metus.

JASAS Juozas, 72 metų, mirė
Gegužės 6, Chicagoj. (Telšių
ap. Luokės p. Montvidų k.)
Amerikoj išgyveno 37 m.

GRICIENĖ Marė (Viličkaitė),
pusamžė, mirė Geg. 5, Chi-
cagoj. (Šiaulių aps. Papilės
par. Jonaičių k.)

KASMAUSKIENĖ Elzbieta,
mirė Gegužės 4, Dorchester,
Mass.

PETKUNIENĖ Marijona, mirė
Geg. mėn., So. Boston, Mass.

PESAVIČIUS Matas, mirė Ge-
gužės mėn., William Penn,
Pa.

KUČINSKAS Antanas, mirė
Gegužės mėn., Shenandoah,
Pa.

GILIUTĖ Teresė, mirė Gegu-
žės mėn., Port Carbon, Pa.

GUDELIAUSKIENĖ Ona (Ba-
ginskaitė), pusamžė, mirė
Geg. 5, Chicagoj. (Telšių ap.
Luokės p. Rapolų k.) Ameri-
koj išgyveno 35 metus.

ZVINGAUSKIS Vincas, pus-
amžis, mirė Geg. 8, Chicagoj.
(Tauragės ap. Žigaičių par.
Vilučių k.) Amerikoj išgy-
veno 40 metų.

STIMBURIS Pranas, 60 metų,
mirė Bal. 15, Springfield, Ill.

SEIKAUSKAS Pranas, 42 m.,
mirė Gegužės 9, Chicagoj.
Gimęs Westville, Ill.

KIMUTIS Motiejus, 81 m., mi-
rė Geg. 1, Chicagoj. (Rasei-
nių ap. Zindačių k.)

DRULIENĖ Marijona (Marči-
lionytė), 35 m., mirė Bal.
26, Springfield, Ill., kur bu-
vo ir gimęs.

POLIKEVIČIUS Vladas, pus-
amžis, mirė Bal. 21, Chica-
goj. (Panevėžio ap. Ramyga-
los par.)

DVELGIS Liudvikas, 80 metų,
mirė Bal. 27, Chicagoj. (Jo-
niškio par.)

GRICIENĖ Marė (Viličkaitė),
pusamžė, mirė Gegužės 5 d.,
Chicagoj. (Šiaulių ap. Papi-
lės p. Jonaičių k.) Amerikoj
išgyveno 41 metus.

STAPONKUS Mykolas, mirė
Bal. 20, Pittsburgh, Pa.

ZABELLA Juozas, seno amž.,
mirė Baland. 30, Kouts, Ind.
(Utenos ap. Anykščių p. Bi-
čionių k.) Amerikoj išgyveno
35 metus.

JURKIENĖ Ona (Randokaitė),
mirė Gegužės m., Milwaukee,
Wis. (Raseinių ap. Žvingių
par.) Amerikoj išgyveno 35
metus.

SHEDIS Aleksandras, pusam-
žis, mirė Gegužės 9, Chica-
goj. (Tauragės ap. Tenėnų p.
Šilgalių k.) Amerikoj išgy-
veno 38 metus.

UZDAVINYTĖ Toleslava (Se-
suo M. Amabilis), 29 metų,
mirė Gegužės 10, Chicagoj.
Gimęs Providence, R. I.

FERTIKAS Vincas, 55 metų,
mirė Gegužės 4, Mineola,
N. Y.

MAKAUSKIENĖ Ona, mirė
Balandžio 26, Edwardsville,
Pa.

GEGUŽIS Augustas, mirė Ba-
landžio 29, Luzerne, Pa.

A. S. Trečiokas
INSURANCE AGENTURA
Dirvos Atstovas
Prenumeratoms, Skelbimams
314 Walnut Street
NEWARK 5, N. J.

Marijona Milunaitienė
Dirvos Atstovas
Skelbimams, Prenumeratoms
841 Hollins Street
BALTIMORE 1, MD.

GEORGE'S FLOWER & GIFT SHOP

GĖLES VISOKIEMS REIKALAMS
1317 Addison Road
VESTUVĖMS, LAIDOTUVĖMS
BUKETAI ir VAINIKAI
Kas pirks laidotuvių gėles pas mane
gaus dovanai laidotuvių vainiką.
Parduoda bulbs gėlių auginimui
darželiuose parvežtų iš Holandijos
Dieną arba naktį.
HENDERSON 4785
Jurgis Sidabras, Lietuvis. Gėlininkas.

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave. HEnderson 9292

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIALS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiami naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

P J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreip-
kitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvai-
riuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas
garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Europos Veikėjų Sveikinimai L.V.S. Seimui

Sveikinimas Lietuvai Vaduoti Sąjungai ir Amerikos Lietuvių Misijai

Brangūs viengenciai!

Kovodama dėl tų pačių idealų ir eidama tais pačiais keliais kaip ir Jūs, Lietuvių Demokratų Partija Vokietijoje savo atstovų suvažiavimo 1946 metų Kovo 30-31 d. proga širdingai sveikina Jus ir linki Jums sėkmingai kovoti už mūsų bendrą siekimą atstatyti Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą.

Mes tikime kad Jūsų žygiams ir bendru tautos pasiryžimu okupantų mindžiojama ir kankinama Lietuva bus iš žiauraus jungo išvaduota ir sukurs gražų ir laisvą gyvenimą.

Suvažiavimo vardu
Pirmininkas ST. JAKŠTAS.

Sveikinimas iš Paryžiaus

PARYŽIUS, 1946 m. Gegužės 18.

Ponui Inž. P. J. ŽIURIUI,
Lietuvai Vaduoti Sąjungos Pirmininkui,
Clevelande, U.S.A.

Pone Pirmininke:

Lietuvai Vaduoti Sąjungos šeštojo metinio suvažiavimo Detroito proga siunčiame per Tamstą širdingiausius mūsų sveikinimus visiems suvažiavimo dalyviams.

Džiaugdamiesi Sąjungos rimtu, ryžtingu ir didelės vertės darbu Lietuvos Nepriklausomybei atgauti ir mūsų bočių žemei išlaisvinti iš sovietų vergijos, sveikindami Tamstą ir visą suvažiavimą, linkime sėkmingai tęsti šventą kovą dėl Lietuvos laisvės, kad vieningomis visų Lietuvos sunų pastangomis kuogrečiau Lietuvos išlaisvinimo diena priartėtų.

Adv. VINCAS RASTENIS
Adv. KAZIMIERAS NAUSEDAS,
Adv. Dr. TOMAS DIRMEIKIS.

Sveikinimas iš Vokietijos

VOKIETIJA, 1946 m. Gegužės 15 d.

Ponui Inž. P. J. ŽIURIUI,
Lietuvai Vaduoti Sąjungos Pirmininkui,
Clevelandas.

Mielas Pirmininke:

LIETUVIŲ TAUTINIO SAJUDŽIO vardu malonu man yra pasveikinti Tamstą ir visą Lietuvai Vaduoti Sąjungos suvažiavimą, įvykstantį Birželio 1-2 dd.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga savo plačia ir rimta veikla yra labai reikšmingai prisidėjusi prie tos kovos kuri vedama Lietuvai išlaisvinti. Aukštai vertindami didelį Sąjungos vadovybės ir narių pasiaukojimą ir ryžtingumą Lietuvos vadavimo darbe, prašome Tamstą perduoti Sąjungos atstovams ir visiems suvažiavimo dalyviams širdingiausius sveikinimus ir linkėjimus sėkmingai toliau tęsti mūsų tėvynės laisvinimą.

Mes šiame kelyje visados su Jumis!

Jūsų, Agr. BALYS BAIŽIUNAS,
Lietuvių Tautinio SAJUDŽIO Pirmininkas.

PLATINKIT THE BALTIC REVIEW

Dirvos Redakcija gavo siuntinį švedijoje leidžiamą Anglišką žurnalą THE BALTIC REVIEW, kuris redaguojamas ir leidžiamas Lietuvių, Latvių ir Estų pabėgėlių, gynimui Pabaltijo šalių nepriklausomybės.

Parėmimui to jų didelio darbo, raginame Amerikos Lietuvius tuojau įsigyti sau vieną egzempliorių to žurnalo, prisidėjant \$1. (6 už \$5.)

Svarbu tą žurnalą įteikti savo miestų knygynams, aukštesnėms mokykloms ir žymesniems politikos žmonėms.

Lietuviai profesionalai privalo tą žurnalą turėti savo ofisuose.

Jūsų \$1 bus jūsų auka parėmimui tų pabėgėlių didelio darbo, nes jie neturėdami nei pinigų nei inėgų, didžiausiu pasiaukojimu leidžia tą svarbų kurinį Pabaltijų tautų bylos gynimui.

DIRVOJE dar galima gauti Paryžiaus Lietuvių pabėgėlių išleistą gražiai paveiksluotą knygėlę "1918-1946" — Lietuvos Nepriklausomybei paminėti.

Kurie paskubės, šias knygeles gausite dvi už \$1. Tai irgi bus jūsų parama tų kurie svetimoje šalyje atsidūrę, be jokių pragyvenimo šaltinių, užsima kurybos darbu, keldami mūsų tautinį susipratimą aukštyn, stiprindami kovos dvasią savo ir mūsų.

Už viršpaminėtą literatūrą siųskit savo aukas DIRVAI, 8620 Superior av., Cleveland 3, Ohio.

Kaip tik susirinks keli dolariai, jie tuoj bus pasiųsti tų spausdinių leidėjams.

LVS SEIMUI AUKŲ KUPONAS

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Gerbiame: Siunčiu savo auką parėmimui jūsų darbų.

\$..... LIETUVOS VADAVIMO DARBAMS

\$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

\$..... Lietuvai Vaduoti Sąj. nario mokestį (\$2 metams)

\$..... Išviso

Vardas-Pav.

Miestas

Valstyje

MUSŲ PAREIGA, IR KVETIMAS I LVS SEIMĄ

VISŲ VILTYS MUMYSE

Gal niekam nepaskyrė tokią didelę užduotį pats likimas kaip Amerikos Lietuviams.

Mūsų broliai Lietuvoje yra prispausti belaisviai ir bejėgiai. Jų kiekvienas žingsnis ir išsitarimas yra saugojamas jų pavergėjų. Jie yra belaisviai, be teisių ir be jokių galimybių savo likimą pagerinti ir teises apginti. Jų vienintelė viltis yra kad mes Amerikos Lietuviai, turėdami laisvę, turta, darbą, amatus, profesijas ir didelius "biznius" dėdume pastangas ištiesti jiems pagalbos ranką ir užstoti jų teises.

Mes čia nesame naujokai, jau esame prigiję, turime plačias pažintis, įtaką tarp Amerikos valdiškų pareigūnų ir svarbių pareigose.

Lietuvos žmonės, ypač išvietinti, pabėgėliai vakarų Europoje, prašo mūsų kad dėdume visas pastangas ne tik užstoti čia už jų teises, bet ir paveikti kad galinga Amerika išpildytų savo prižadus pateiktus Atlanto Carteryje, iškeltus kaip obalsį karo metu. Šis obalsis tai buvo kad panaikinti priepaūdą, persekiojimus ir sugrąžinti pilną laisvę visoms tautos ir žmonėms.

Tat mūsų pareiga yra ne tik kaip Lietuvius ir Lietuvos aišnių, bet kaip Amerikos piliečių, saugoti, kovoti ir reikalauti kad šie obalsiai už kuriuos tuksčiai Amerikiečių guldė savo galvas ir mes aukavome milijonus dolerių ir dėdome visas pastangas karui, nebūtų paneigti.

Lietuvos belaisviai ir išvietinti žmonės turi viltį kad mes ne tik kovosime viršminėtais dėsniais, bet ir dėdime pastangas čionai pargabinti visus gerai nusiteikusius Lietuvos veikėjus, išblaškytus visose pasaulio dalyse, o ypatingai patekusius Amerikos ir Britanijos okupacinėse zonose.

Jie taipgi turi viltį kad žmoniškumo sumetimais mes dėsim ne centais, ne dolariais bet šimtinėmis pargabenimui į šią šalį ir net įsūnyjimui našlaičius, našlaites kurie randasi pabėgėlių tarpe, be pastogės, be drabužių, su mažai maisto, be tėvų ir be giminių. Jų likimas turėtų pasiekti ir sužadinti kiekvieno padoraus žmogaus širdį. Tie kurie neatjaucia šių našlaičių likimo negali save vadinti žmonėmis.

REIKIA PASIAUKOJIMO

Mūsų Amerikos Lietuvius užduotis yra vengti savitarpinius vaidus, o tą energiją aukoti Lietuvos gerovei. Mūsų užduotis turėtų būti paskirti nustatyti mėnesinę ar tai \$5, ar \$10 ar \$20, kuri būtų nuolatini aukojama Lietuvos reikams. Tai būtų pasiuntimui maisto, drabužių, prisidėjimui prie įvairių organizacijų kurios ugdo gilesnį susipratimą apgyvendinti Lietuvos likimo.

Jeigu mes nesusiurbime ir tikrai rimtai neprisiidėsim šiam kritiškame momente tai istorija galės pažymėti kad ačiū Amerikos Lietuvius apsilaidimui ir trukumui atjautimo Lietuva pralaimėjo bylą ir jos išlaisvinimo laikas buvo toli atidėtas, kad tie patys varguoliai per ašaras ir kraują patys save išlaisvino.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos darbai yra visiems žinomi: iš saujelės susirinkusių tėvynainių, Tabor Farm, Sodus, Mich., tapo įkurta ši organizacija vadovaujant pačiam a. a. Lietuvai.

vos Prezidentui Antanui Smetonai. Jos tikslas buvo ir yra žengti pirmyn, kovoti už Lietuvos teises ir nesibijoti pareikšti teisybės žodį visur.

Tat, vardan Lietuvos, kviečiu visus Amerikos Lietuvius kuoskaitlingiausia dalyvauti L. V. S. šeštame Seime, Birželio 1 ir 2, Bok-Cadillac Hotel, Detroit, Mich. Tie kuriems aplinkybės nedaleistų apsilankyti, prašau visos valdybos ir visų narių vardu prisiųsti savo auką ir savo patarimus.

LVS, per savo Seimo Rengimo Komisiją, Dr. ir ponį J. Sims, ponį Douvan, J. Kripą, J. Smailį, p. Petrikienę ir daugelio kitų pastangas surengė įspūdingą vakarienę, kurioje dalyvaus Detroito miesto Mayoras Edward J. Jeffries ir daug kitų žymių valdžios pareigūnų ir reikšmingų Amerikos piliečių.

Detroitiečių komisijos pastangomis yra surengtas piknikas sekmadienį po pietų, Birželio 2 d., visai publikai.

SEIMO REIKALAI

LVS seimo eigoje yra numatyta daug svarbių punktų, tarp kurių yra sekanti:

1. Pagalba pabėgėliams.
2. Šalpa našlaičiams.
3. Bendradarbiavimas su panašiomis LVS organizacijomis dėl Lietuvos išlaisvinimo.
4. Detalai pranešimai perito meto veiklos.
5. Dabartiniai darbai ir programos ateinančioms metams.
6. Leidiniai kaip tai "Lietuva Tironų Pančiuose" ir kitas Dr. O. J. C. Norem veikalas.
7. Bus atlikta pagerbimas a. a. Antanui Smetonai ir uždėtas vainikas ant mūsų didžiai mylimo ir gerą Lietuvio Dr. J. Jonikačio kapo, Detroito.

Laike seimo yra numatyta visa eilė rezoliucijų, pasveikinimų ir pranešimų Amerikos viešai spaudai apie mūsų siekius ir tikslus.

Seimui referatus parengė Adv. A. A. Ollis, Julius Smetona, K. S. Karpis ir kiti.

LVS centro valdyba laiko sau pareiga padaryti 6-tą seimą vienu iš jaučiausių kų LVS yra kada turėjus; bet ji viena, be mūsų pagalbos, to neatliks. Sveikindamas visus gerai nusiteikusius Amerikos Lietuvius ir paantrindamas kvietimą dalyvauti seime, vėl pakartojau kad mūsų Amerikos Lietuvius pareiga ir užduotis yra paaugoti savo laiką, darbą ir visą energiją tam kad antras Pasaulinis karas nepasiklytų buvęs veltui.

Išgirsime savo brolių šauksmą ir ištiesime pagalbos ranką, ne vien prižadais bet akcija ir nuosirdumu.

P. J. Žiuris,
LVS Centro Pirm.

BRITAI sutiko perkelti Lenkų kariuomenės 110,000, vyrų iš Italijos į Angliją ir ten suteiks jiems pragyvenimo galimybes kaip civiliams. Britai tą daro atskirtimui Rusams kurie kaltino kad Lenkų armijos laikymas Italijoje yra grąsinimas taikai Jugoslavijoje. Tuomi norima rasti su Rusais sutarimo budus dėl taikos Italijoje.

Nežiurint kaip ir ką darys patenkinimui Rusų, pastangos bus tuščios.

•APIE 13 milijonų gyvasčių žuvo žemės drebėjimuose, kaip istoriškai rekordai parodo.

KARO BELAISVIO GYVENIMAS ANGLIJOJE

Ona Biliutė, LVS darbuotoja, Amsterdam, N. Y., gavo senkančio turinio laišką apie Lietuvius karo belaisvius laikomus Anglijoje, kurie atsisakė grįžti po Rusais:

Jūsų laiškas — pirmas per šiuos karo metus — mane labai pradžiugino, o kartu ir sujaudino. Juk mes Lietuviai po šio karo esame po visą pasaulį išblaškyti, gyvename tarp svetimų. Tat ištikrųjų jūsų laiškas mane vėl kaž kaip suartino su saviškiais. Širdingai dėkui už jį, o taip pat ir už pridėtą dovanėlę. Nusipirkau popierio rašymui, ir markučių dėl persiuntimo. Kol viską gavau praėjo visa savaitė.

Mat, mes esame Anglijoje laikomi kaip tikri kaliniai. Gyvename už vielų ir gauname po 10-20 centrų už darbo dieną. Už tuos pinigų beveik nieko negalima nusipirkti. Ant mėnesio duoda apie 30 cigarečių ir šiaip smulkmenų. Kalbėti su civiliais mums uždrausta, o ir laiškus rašyti galima tik per stovyklos komendantą.

Bet turint civilių pinigų, galima šiaip-taip per gerus žmones gauti popierio ir pašto ženklų, o ir pasiųsti slapta.

Vienas geras dalykas tai kad laišku ir siuntinių iš Amerikos neatidaro. Taigi ir jūsų laiškas atėjo sveikas, o Anglas kareivis mielai priėmė dolarį ir atnešė man visko dėl rašymo. Taigi, mieloji sesute, jei man vėl parašyti gali rašyti viską ir kiek nori. Tik man pačiam reikia kiek atsargiesiam būti su laiško persiuntimu. Bet per tiek belaisvės metų jau įpratome apeiti visus uždraudimus ir apsunčinimus. Žinoma, reikia dantis sukandus kentėti, o kada aš pamatau kaip aš tos išlaisvinimo valandos iš Vokietijos nagų laukiau, tai šiądien tikrai skaudu pasidaro kuomet vėl esi uždaras.

Teisybę pasakius, Anglų laikraščiai daug rašo apie tai kaip jie gelbsti tiems žmonėms kurie kentėjo Vokietijos koncentracijos stovyklose. Bet tikrumoje yra visai kitaip. Aš nerodėu važiuot Rusijon, tai ir uždarė mane kartu su karo belaisviais, SS nariais ir kitais. Atrodo vargu tikėtina, šiądien tie patys SS kurie mus kadaise lageriuose kankino, vėl yra

mūsų darbo grupių viršininkai ir panašiai. Vokiečiai karo belaisviai Anglijoje vaikšto laisvai, tik mes, niekad nebuvo kariai ir nelaimingi buvusių mažųjų valstybių žmonės negalime rasti teisybės Anglijoje. Ką nedarėm, viskas buvo veltui, o ir ateitis neatrodo mūsų naudai.

Bet užteks skystis. Mūsų broliai ir sesutės gal dar daugiau vargsta po Rusų priepaūdą. Pakentėsim....

Dabar čia toks malonus pavasaris. Viskas pilname žydėjime, tat ir širdis kiek aprimsta. O mieloji saulutė šviečia del visų, gerų ir blogų žmonių. Tokia jau Dievo šventa valia.

Mieloji Lietuvos sesute, aš tikiu kad ir ateityje nepaliksi manęs vieno, t. y. parašysi man iš savo padangės, iš laimingos, karo baismų nepaliestos Amerikos. Sveikinu jūsų tėvelius, Juozą ir Sofiją Bilius, nors jų ir nepažystu. Bet nors mes ir nepažystami, tačiau mus visus jungia giminytės, bendros numylėtos tėvynės ir bendros kalbos ryšiai.

Jūsų tautietis ir draugas
Pranas Katarzis.
P.O.W. Camp 168, Kirkham
Woodlands Lanes
Great Britain.

DETROIT, MICH.

SMAGUS PIKNIKAS

RENGIA

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS 6-TAS SKYRIUS

Sekmad. Birželio-June 2

Birutės Darže

Zinomoje vietoje — John R ir 11 Mile Road.

Pradžia 1:00 val. po pietų.

Piknike kalbas Pasakys Svečiai LVS Seimo Delegatai

Kviečiame visus Detroito geros valios Lietuvius į šį smagų pikniką, kurio pelnas skiriamas dideliems mūsų tautos reikams. Piknike praleisit smagiai laiką ankstyvo pavasario gamtoje, tarp didelių žalių medžių, ir prisivaišinę su draugais turėsite dar progos išgirsti svečių kalbėtojų svarbių trumpų kalbų.

ĮZANGA — 25c.

Kviečia RENGIMO KOMISIJA.

Amerikos Lietuvių Misija ir Jos Darbai

Tuoju reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvių Misijos veikimus Washingtone ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

'Timeless Lithuania'

\$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiams)

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelį spausdintas trim spalvomis.)
Pirkti galima po viena, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00.
Siųskit savo užsakymą!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA
Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikams.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

RUSAI RUOŠIA REVOLIUCIJĄ PRANCUZIJOJE IR IS-PANLIJOJE

Po Paryžiaus konferencijos sugrįžimo, privatiniai pranešimai iš Europos kalba apie galimą Prancūzijoje įvykti komunistų revoliucijos ir pilietinio karo Ispanijoje.

Sulyg Maskvos plano, Prancūzijoje pirmiausia turi padaryti perversmą kariuomenės vadai, Paryžiaus policijos ir unių vadai, kokia nors priekaba. Paskui tuoj turi būti pradėtas pilietinis karas Ispanijoje, komunistų agentų vadovybėje, išvertimui Franco vyriausybės.

Sukilimams tose šalyse pradedant, Maskva tuoj pasiūlyt Amerikai ir Anglijai duoti sutikimą pasiūsti raudonias armijas per Amerikos okupuotas zonas Austrijoje ir Vokietijoje, grąžinimui ramybės Prancūzijoje ir Ispanijoje, nes mūsų Amerikiečių karių Europoje tam tikslui nėra gana. Raudonosios armijos tada damaršautų iki Atlanto, ir, lygiai taip svarbu, iki Gibraltaro, ir visa Europa pakliūtų į Maskvos diktatorių nagus.

Komunistai to labai trokšta po to kai pastaru laiku buvo Prancūzijoje atmeta jų konstitucija. Ten pasirodė žmonės nelinkę prie komunizmo tai reikia ji varu užmesti.

Kad raudonosios armijos vakarus slenka buvo susekta pastaromis dienomis. Britai patyrė kad netoli Vienos, Austrijoje, buvo įsteigta raudonosios armijos komandos stovykla, "kurios tikslas yra paruošti planus galimam Rusų įsikišimui į Ispaniją".

Ir iki šiol Amerikos rašytojai ir politikieriai vis savęs klausinėja ir vis ragina valdžią paklausti "ko Maskva nori" nestardama su Anglija ir Amerikiečiais nustatymui Europoje taikos.

Maskva ruošia pasaulinę revoliuciją nedvejodama ir neatsižurdama ar kas tą mato ar supranta.

Maskva turi suorganizavus stiprias komunistų įiegas pačioje Pietų Amerikoje, ir vietinis išsigelbėjimas nuo komunizmo pavojaus yra tai pasirodymas smogti į patį komunizmo centrą, į pačią širdį — Maskvą.

Kvaila klausinėti savęs "ko Rusai nori", reikia tik ruošti sutikti juos pirm negu jie paspės savo norus parodyti.

NAUJAS SLAPTAS U. S. GINKLAS

Iš Washingtono skelbia kad Amerika turi išradus laisvės dalyką negu atominė bomba, kuris gali išnaikinti vienu žygiu didelius miestus ir visus laukų derlius. Tai yra tam tikrų perų (germ) švirskimas.

Tos žmonių naikinimo priemonės išdirbimas ir išbulinimas laikomas didžiausioje paslapyje.

Ši naikinimo priemonė yra išimtinai Amerikos žinioje, be niekieno kito. Atominė bomba, pavyzdžiui, yra žinioje Amerikiečių, Britų ir Kanadiečių.

Šis naikinantis padaras gali būti paleistas iš orlaivio virš miesto ir išnaikins visą gyvenimą kokia tik randasi dideliame mieste. Mirtis yra greita ir užtikrinta.

Reikia tikėti kad pačiame Kongrese atsiras atstovų kurie pareikalaus pasidalinti su Rusija šituo nauju išradimu.

J. Žemantaukas
Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Lietuva Tironų Pančiuose

LIETUVOS
PAVERGIMAS

(Tęsinys iš pereinio nr.)

3. Bėgimas nuo atsakomybės

Maskvos "krūvinasis nutarimas" išvežti apie du trečdaliu visos Lietuvos į Rusiją ir ten ją paskandinti kolhozinkų, bezprizornikų, kalinių, ubagų ir nelaimingųjų miniose sudarė, kaip jau minėjome, svarbų politinį uždavinį ir didelę atsakomybę. Nors Kremliaus tironai nevalgina savo sąžinės jokiais atsakomybės jausmais, tačiau nutarimas Lietuvį Tautą masiniai išnaikinti nebuvo raminantis dalykas. Kaip Lietuvos valstybės panaikinimą ir jos pavergimą atvaizdavo Maskva pasauliui lyg Lietuva pati "savo laisva valia" prisijungė, taip dabar, pradedant Lietuvį Tautos naikinimą, vėl buvo suvaidinta kita komedija. ... Birželio 10 d. Maskvos vyriausybė "pasiūlė" Lietuvos Liaudies Komisarų Tarybai nutarti kad ji prašo išvežti iš Lietuvos visą prieštarybinį elementą.

Pasakojama, kad Lietuvos Komisarų Taryboje ryšium su tuo pasiūlymu prakalbėjus kai kurių išdavikų nerami sąžinė: girdi, dalis komisarų atsisakę pasirašyti po tokiu Lietuvį Tautos mirties sprendimu. Pasakojama kad ir pats Aukščiausias Tarybos Prezidiumo pirmininkas Paleckis ilgai svyravęs. ... ir taip buvęs susijaudinęs kad net du kartu apalpęs po to kai pasirašė nutarimą.

Maskvai buvo reikalinga turėti Lietuvos Liaudies Komisarų Tarybos "prašymą" išvežti Lietuvą iš Lietuvos, kad Birželio 17 dieną Molotovas galėtų pranešti per Maskvos radio visam pasauliui jog "daugelis Lietuvį padavė prašymus išvežti juos į kitas Sovietų Sąjungos sritis". Ir kas pasaulyje galėtų niekšingiau pasielgti jei nebūtų Maskvos tironų? Kuris pasaulio gangsteris yra žemesnės moralės negu Molotovas? Iki šiol dar niekas istorijoje nėra matęs ir tikriausia niekas ateityje nematys didesnių ir niekšingesnių melagų kaip Kremliaus melagiai. Melas kuriuo jie grindžia visą savo tironišką veiklą, yra jų vyriausiasis ginklas žmonių ir tautų naikinime. Tuo ginklu jie ginasi nuo atsakomybės už jų buideliskus darbus; tuo pačiu ginklu jie verčia milijonus žmonių vergauti, parsidavinėti ir būti fanatikais-inkvizitoriais.

Po 1940 metų Liepos 21 dienos, po to kai "Liaudies Seimas" — kurs buvo ne kas kita kaip Komunistų partijos agentų bevališka masė, — nutarė prašyti Staliną priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą, taip pat buvo Maskvos bolševikų viešai paskelbta kad "Lietuvos liaudis" maldaute maldauja Kremliaus "dievą" priimti ją į savo rojų. Bet laisvasis pasaulis nebūvo tiek aklas kad nebūtų supratus jog toks Maskvos pareiškimas yra lygus plėšiko-žmogžudžio paaiškinimui kad jo krūvinasis grobis yra jo nužudyto asmens meilės dovana. Netikėjo pasaulis kad ir Birželio 17 dieną Molotovo padarytas viešas pareiškimas, skelbiantis kad išvežimas yra vykdomas patiemis išvežamiems prašant, nėra melas ir apgavystė. Visiems, o ypačiai Lietuviai, buvo aišku kad ir šis melas priklauso prie sovietų valdymo esminių priemonių ir sudaro pagrindinį bolševikų tiek vidaus, tiek užsienių politikos ramstį.

Nutarimas išnaikinti apie pusantro milijono Lietuvį nebuvo jokia pripuolamybė, o gerai apsvaistytas ir nuoseklus bolševikų politikos sprendimas. Jie panašius masinius perkraustymus yra darę Ukrainoje ir Gudijoje jau keletą metų anksčiau. Ir jiems atrodė kad toks tautų perkraustymas yra visai normalus dalykas, ir išvežamieji turi tai priimti kaip malonią turistinę kelionę po plačias Sovietų Sąjungos tuštumas. ... Betgi Maskva suprato ir tai kad Lietuvį tautinės samonės ir jų dvasinio bei medžiaginio pažangumo negali sulgynti su Gudų ir Ukrainiečių tautine samone, kuri po tiek metų bolševikinio teroro yra beveik visiškai užgesus. Lietuva, ką tik į vergovę įtraukta tebeturėjo dar gyvą savarankiško gyvenimo inerciją ir, galima sakyti, tebesimaitino Nepriklausomybės sultimis, dar vis gausiai ateinančiomis ir jos samonę įvairiais kanalais iš laisvo gyvenimo metu. Kaip ilgai ir be vilties išsivaduoti surakintam kaliniui nesudaro didelio įspūdio mirties sprendimas, taip ir tautai, gyvenančiai jau senai be laisvės, nesukelia panikos nutarimas pakeisti jos tolesnio kalininio vieta.

Bet Lietuva buvo dar ką tik suimtas kalinys, ir todėl Maskvos jai paskelbtas mirties sprendimas sudarė baisų įspūdį ir sukėlė didelę paniką krašte. NKVD nujaudė kad Lietuvį išvežimo operacija bus sutikta su tokiu pasipiktinimu kuris gali išaukti net visuotinį gyventojų sukilimą. Tikslu apsisaugoti nuo galimų netikėtų NKVD atgabo ir Lietuvą keliasdešimt tūkstančių "mėlynkėlių" (enkavedistų policijos) kad, reikalui ištikus, būtų galima energingai užgniauti bent kokius mėginimus pasipriešinti. Taigi čekistai pasiėmė atsakomybę įvykdyti uždavinį be trukšmo ir panikos ir pravesti Lietuvį Tautos išnaikinimo ekzekuciją. Ir atskaita dėl šio uždavinio jie turėjo pateikti prieš vyriausį čekistą Staliną.

Bet ta atsakomybė tebuvo tik fizinė. Gi politinė bei moralinė atsakomybė — atsakomybė prieš istorijos teismą, kuris gali būti žiauresnis negu bolševiko Ūhlichro vadovaujami teismai, užkrovė Maskva Lietuvos Liaudies Komisarų Tarybai, įsakydama priimti nutarimą kuriuo prašoma Sąjungos vyriausybės išvežti iš Lietuvos Lietuvius. ... Šituo manevru Maskva norėjo pabėgti nuo atsakomybės, kuri nepraeis istorijoje be "tinkamo atlyginimo". Ji norėjo Lietuvį Tautos naikinimo kaltę primesti patiems Lietuviams ir suvaidinti tą pačią komediją kokia buvo jos suvaidinta Lietuvą pavergiant.

Nereikia manyti kad šioje vietoje mes turime intencijos pateisinti Lietuvos Liaudies Komisarų Tarybos nutarimą "prašantį" Sovietų Sąjungos vyriausybės išvežti

"prieštarybinį elementą". Mums rūpėjo tik pavaizduoti kokios reikšmės turėjo tas nutarimas ir ką reiškė Molotovo melas kad "daugelis Lietuvį padavė prašymus juos išvežti į kitas Tarybų sritis". Visa tai reiškė pilotišką rankų nusiplovimą, politinę žulikystę, Maskvai įprastą banditizmą ir begėdišką melą.

Lietuvos išdavikų bendradarbiavimas, vykdamas masines savo tautiečių ekzekucijas, nieku nesušvelnina vyriausiojo kaltininko ir budelio Kremliaus atsakomybės. Bet ir Maskvos nutarimas išvežti Lietuvą nieku nesumažina atsakomybės tų Lietuvį komisarų kurie jį pasirašė, ir tų asmenų kurie jį vykdė. Ir čia reikia pažymėti ypatingą vaidmenį Komisarų Tarybos pirmininko M. Gedvilos ir Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininko J. Paleckio. Šie abu Lietuvį Tautos išdavikai teisino Maskvos nutarimą, ir net pirmieji patys įvykdė pirmuosius išvežimus. Dar Lietuvai oficialiai tebesant nepriklausoma, M. Gedvila, kaip Vidaus Reikalų Ministras, pasiuntė Paleckiui, kaip "Respublikos Prezidentui", šitokią raštą:

"Ponui Respublikos Prezidentui,
"Valstybės saugumo sumetimais laikau kad buvusį Lietuvos Respublikos ministrą pirmininką A. Merkį ir užsienių reikalų ministrą, J. Urbšį, kartu su šeimomis, reikia išsiųsti iš Lietuvos teritorijos, kaip pavojingus Lietuvos valstybei ir apgavendinti juos Sovietų Sąjungoje". (Kaunas, 1940 m. Liepos 16 d.)

Ant šio rašto užrašyta: "Tvirtinu ir sutinku.
(nasirašo) J. Paleckis, Respublikos Prezidentas"
Kaunas, 1940. VII. 16.

Ir tą pačią dieną Merkys ir Urbšys su šeimomis buvo išgabenti iš Lietuvos, kaip Lietuvos Valstybei pavojingi asmenys. ...

4. Trukšmo ir panikos diena

Taip jau, turbūt, dangus norėjo kad, praėjus lygiai metams po Molotovo ultimatumo Lietuvos vyriausybei, pasikartojtų vėl Lietuvį Tautai labai liudna Birželio 14 diena. Aš bijausi kad aš nemokėsiu aprašyti nei trukšmo, nei panikos, nei skausmo kurs ištiko Lietuvį Tautą Birželio 14 dienai aštant. Tat tegul skaitytojas savo jausmu užpildys spragas tų šiurpulingų vaizdų kuriais buvo nusagstyta visa Lietuvos žemė Birželio 14-tos aušroje. Tegul užpildys sopulingu pergyvenimu, žinodamas kad tą rytą bolševikai vežė iš Lietuvos miestų, miestelių ir kaimų jo brolius, jo tėvus, jo artimuosius į Rusijos plačiuosius laukus.

Birželio 14-tos išvakarės praėjo besiantinančių liudnų sukaktuvių nuotaikoje. Komunistų partija ruošėsi minėti Lietuvos pavergimo metines. Miestuose ir miesteliuose pagyvėjo judėjimas. Matėsi visur daug naujų nematytų veidų, neseniai atkeliavusių iš "kulturingos Sąjungos". Vartinės sunkvežimių stovinėjo gatvėse. Geležinkelių stotyse buvo formuojami traukiniai su tuščiais prekiniais vagonais. NKVD įstaigose paslaptingai, kaip ir visada, sklido kaž kokių naujų uždavinių "kvapas". NKVD policijos atsirado tiek kiek niekad dar Lietuvoje nesimatė. Kas čia įvyks? — klausinėjo žmonės, nieko labai pikto nenujausdami. Mat, prieš kiekvieną bolševikišką šventę pasireiškėdavo didesnis NKVD judėjimas, kad "tamsūs gaivalai" nesudrumstų šventės iškilmungimo. ... Taigi ir šį kartą manyta kad vyksta beveik normalus apsisvalymas prieš taip bolševikams brangias metines. Ir kraštas, lyg ir pripratęs prie bolševikų naudojamo budo iškilmėms rengti, sumigo, palygin- ti, ramiai Birželio 14-tos naktį.

Bet keliolika tūkstančių "mėlynkėlių" (NKVD policija) tą naktį nemiegojo. Komunistų partijos "parinktieji" taipgi budėjo, laukdami "svarbaus uždavinio" iš NKVD pareigūnų. Ir tik dvi valandas prieš aušros pasirodymą (taip kaip instrukcijoje iš Maskvos kad buvo nurodyta) ėmė rinktis "vykdomųjų grupių darbuotojai" į slapta ir gerai saugomas enkavedistų būstines, kur jiems buvo pavestas svarbus uždavinys ir instrukcijos kaip jį įvykdyti be trukšmo ir be panikos.

Lėtai pradėjo aušti Birželio 14 diena. Iš Rytų (ir kodėl ne iš Vakarų?) atkeliaujančios saulės labai dar tolimi ir pirmutiniai šviesos atspindžiai blankino Lietuvos miškus ir laukus, pranešdami apie greitą brėkštą. Versiai, pakilę virš arimų, ir kvapių pievų, savo monotoniška giesme skelbė žemės artojui šiltos dienos pradžią. Daržinkiniuose nedrąsiai mekeno prie vartų avys, ir baubė stambieji galvijai. Viename-kitame kieme vaupsėjo gamtos pažadintas šuo. Vienur-kitur jau ranžėsi ant slenkstio rupestingas Lietuvos žemės mylėtojas ir sudarinėto planus dienos prakitui lieti. Visa gamta nusiglaudus, ruošėsi šuoliui į sunkios dienos šviesą, lyg nujausdama kad ta diena bus perkrauta graudžių atsisveikinimų, ašaromis, skausmais, baime ir sunkaus vargo našta.

Ir vos pradėjo švisti, lygiai 4-tą valandą, iš slapų NKVD namų skubėjo su uždaviniais ir instrukcijomis "vykdomųjų grupių darbuotojai" ir paruoštus sunkvežimius. Miestuose ir miesteliuose pasklido visomis gatvėmis šie "darbuotojai" įsiekoti jiems paskirtų aukų. Visais Lietuvos keliais skubėjo sunkvežimiai ir kaimais ir kiemais atlikti "didelės politinės svarbos" uždaviniai. Prasidejo pirma didžioji niekuo nekaltų žmonių medžioklė, ginkluotų banditų užpuolimas.

Štai sunkvežimis, prisėstas čekistų, įsuka į kaimą ir sustoja vieno buvusio 60 ha ūkininko kieme. Ginkluota gauja pasidalina grupėmis ir išsiskirsto po kiemus. Pradedama operacija. ... Visa šeima sukeliamą ir įsakoma visiems apsiręngti. Grupės vyresnysis patikrina ar yra visi šeimos nariai, suvaro juos į vieną kambarį, prie durų pastato ginkluotą "mėlynkėlį" ir pradeda patalpos kra-

tą. Pereina per visus kambarius, pasižvalgo spintose, užlipa pastogėn, meta akį į svirną, pakelia lovos duknas, pakrapšto lazda užpečkyje ir, neradę nei ginklų nei kontr-revoliucinės literatūros, darbuotojai gryžta į kambarį kur laikoma visa šeima, ir jai pareiškia kad "vyriausybės nutarimu jie tuoj pat bus išvežti į kitas Tarybų Sąjungos sritis". Į šeimos galvos klausimą už ką jie išvežami, vyresnysis atsako kad "buožių ir kapitalistų Lietuvoje nereikia". Iš verkiančios žmonos ir vaikų pasityčiojama, pasiuloma jiems netrukšmauti ir nekelti panikos verksmais, o greitai ruoštis kelienei, nes susikraustymui te duodama tik dviejų valandų laikas.

(Bus daugiau)

VĖL ATEIS DIENA...

Vargingoj bakužėj duzgia ratelis, verpia močiutė, prie josios vaikelis. Ir baimės pilna ir troškimų didžiū, ji verpia ir moko vaikėlį raidžiū.

Toks mielas ir savas Lietuviškas raštas! Jo trokšta kaip oro, paniekintas kraštas. Nebaido močiutės trėmimas klaidus, Lietuviško rašto ji moko vaikus.

Vargingoj bakužėj ratelis menkutis prieš milžiną stojęs: laimėti ar žuti! Šventorių žandaras su pykčiu didžiū jau bruka maldaknyges Rusų raidžiū.

Bet jokia galia mums tada neįgrasė priimti tuos nuodus Lietuviškai dvasiai; Nuėjo tos knygos slaptiniais keliais, liepsnoję po puodais karštais pagaliais.

I vargo mokyklą ratelio šešėlyj sudužo mūs priešos troškimai įsėlė. ... Dažnai akademijų kilniųjų metu i praeitį garsią aš žvilgsnį metu:

Per iškilmų pompą, kalbų pakilimą girdžiu stebuklingo ratelio duzgimą, močiutę, snibzdėdamą tariant raidės ir sekant žandaro krūgingos arties.

Vėl mūsų dangus pragiedruliū nemato, vėl priešas mus nuodyt klasingai suskato, vėl skiepija sielai chimėrų ligas, vėl siulo mums atnešto stabo knygas.

Pažystam tave, negudrus apgavike! Kirilicų šposai vėl liks nepavykę. Sugriuvo carai! Ir ateis vėl diena kai tarsim — kentėti mums jau gana!

Kastytis.

•PHILADELPHIA uostas, Antras Amerikos uostas daugumu išvežamų prekių, yra 88 mylios atstu nuo Atlanto pakraščio.

•SIOJE šalyje, kas 14 sekundų užgema vienas kukdikis.

•PRANCUZIJOJE praeitą žiemą šeimoms buvo racionuota tik apie pusę tono anglies.

Siųskit Savo Prenumeratą DABAR knygai

LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

SI KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siūnčiu savo prenumeratą šiai naujai leidžiamai knygai:

\$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

Vardas.....

Adresas.....

Miestas..... Valstija.....

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisijungimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rūpintis ir vargo su gaminiu valgių, privale išgyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

JO DIDENYBĖ UNIJOS PREZIDENTAS

POKARINIAI streikai visose industrijose šioje šalyje per pastarą metų teikė džiaugsmo tikrai Maskvai—kad va Amerikoje darbininkai kyla ir kyla labiau prieš valdžią ir gali paruošti dirvą komunistų revoliucijai.

Čia norime pakalbėti apie „jo didenybes“ unijų prezidentus ir ko jie pasiekė priedanga Amerikos darbininkų reikalų gynimo.

Išskyrus vieną kitą uniją kur dar unijų skyrių (lokalų) delegacijos metiniuose ar dvimetiniuose suvažiavimuose išrenka, kitose visose — ypač didesėse — unijose viršininkai yra tapę taip sakant savo unijų carukai, ar diktatoriukai ar kaip kitaip juos pavadinsi.

Pradedant nuo Amerikos Darbo Federacijos, kurios prezidentas Green yra amžinas prezidentas, eina visa eilė „jo didenybių“, kurie prezidentauja arba pirmininkauja savo unijoms amžinai.

Jokie unijų suvažiavimai negali juos pakeisti nei išrinkti kitus; dar blogiau kad tie carukai jaučiasi tokie dideli ir galingi kad jie duoda suprasti kitiems net žymiesiems unijų nariams jog jie neturi teisės prieš juos net kandidatūrą statyti, nes atsidurtų carukų žiaurioje nemalonėje.

Tie unijų amžini prezidentai gyvena kaip kapitalistai: turi puikiausius, didžiausius namus kapitalistų kvartaluose, ima iš unijos dešimtimis tukstančių dolerių metinės algos, ir savo padėjėjais pasirenka tikrai sau griežtai ištikimus pakalikus, kuriems nėra progos pakilti aukščiau, jeigu unijos prezidentas to nenori. Tie ištikimieji iš savo pusės turi būti tokie ištikimi batlaižiai savo „prezidentui“ kad jam neprasikalstų, nes jie neteks savo šiltų vietų. Jie turi kovoti už viską ką pirmininkas padiktuoja.

KAIP tikrai įgyja sau galybės užtikrinimą, tie „didenybės“ pasidaro ne tik savo unijos diktatoriais, kurių žodis darbininkui, mokančiam unijos duokles, yra įstatymas, bet jie siekia visko to ko tik diktatorius užsimano.

Jie griebiasi diktuoti valdžiai — nuo paskyrimo ir valdžios ofisus jiems patikimų ir jų išrinktų žmonių, iki paties šalies prezidento ir Kongreso narių išrinkimo.

Jie, didumoje, jau yra seni, nusėję ir nuo progreso atsilikę žmonės, bet savo godumo vedami neliaujamai siekia sau didybės ir asmeniškos naudos.

Du „didenybės“ del kurių pastaromis dienomis iškilio nacionalis skandalas — geležinkelių unijų prezidentai — yra jau po virš 70 metų amžiaus, ir netoli jų yra ir John L. Lewis, ir William Green, ir Philip Murray, neskaitant eilės kitų, kurie visoje šalyje sukėlė streikus.

Jų nusenusio protavimo reikalavimuose yra tokių tiesiog nesąmonių, kurios jokių būdu neapima darbininkų gerovės. Bet tai yra klišės del kurių jie gali paralyžuoti visos šalies gerovę. Paveizdan, gelžkelių 18 unijų sutiko priimti Prezidento Trumano pasiūlytą algų pakėlimą, bet dviejų unijų „prezidentai“ atsisakė ir užtraukė šaliai tiesiog katastrofą. Jie, „prezidentai“ geležinkelių lokomotivų ir traukinių sužiūrėtojų, pastatė tarp kitų ir tokius reikalavimus: Jų unijų darbininkams turi būti iš geležinkelių kompanijų parupinta laikrodėliai už kaštus, kompanijos turi užmokėti už jų valymą ir taisymą, ir pačiam darbininkui užmokėti už dvi valandas suaikvoto laiko kuomet jo laikrodėlis inspektuojamas. Turi būti duodama išprosytos uniformos. Kiti reikalavimai yra kad konduktoriams būtų duodama rašomi stalai ir sėdynės pasażieriniuose traukiniuose. Kad pasażieriniai traukiniai susidėtų tik iš 14 vagonų ir prekiniai iš 70 vagonų, ir tt.

Darbininkams algų pakėlimą jie atmetė, kaip darė ir John L. Lewis, o reikalavo visokių pašalinių panašių ir vaikiškus žaislus dalykų. Jeigu tie žaislai nepatenkiami, darbininkai negali grįžti į darbą.

KAIP unijų viršininkai elgiasi su darbininkais irgi gerai žinoma. Už nepaklusnumą yra visokios bausmės — kaip seniau ponai darydavo su baudžiauninkais. Streiko metu, jei darbininkas norėtų dirbti, jis buna žiauriai baudžiamas, sumušamas, ir esti atsitikimų kad užmušamas.

Tie unijų „prezidentai“, tokią galybę turėdami, elgiasi įvairiai su unijų narių sumokėtais pinigais. Kada reikia naudoja šimtus tukstančių dolerių savo politikos žaislams; kiti, kaip geležinkelių lokomotivų brolija, ta kuri dabar streikavo, turėjo įsteigusi Clevelande banką, kur unijos viršininkai buvo banko direktoriais, bet paprasti unijų nariai darbininkai neturėjo jokio balso tame banke. Tiesa, galėjo pirkti šėrus ir darbininkai, bet tik tiek balso turėjo tas kiek buvo jo šėro vertė.

Unijos prezidentas gi su savo parinktaisiais ėmė dar ir banko direktorių algas, be to ką iš unijos ima dešimtimis tukstančių metinių algų.

Vienas geležkelių unijos pirmininkas — David B. Robertson. Lokomotivų Ugniakusių ir Inžinų prižiūrėtojų, štai kaip pasakė apie streiką išsakušius Whitney ir Johnston carukus: „Jie palinkę į ką tai skirtingo. Jie pasiryžę pasidaryti geležkelių industrijos darbininkų valdovais. Tas jų žygis išrodo yra senų laikų organizacijų užsibrėžimas — net iš 1894 metų.“

Tas tikrai ir rupi unijų carukams, kurie pasijaučia per daug galingi. prisimėtę darbininkams diktatoriais.

Prezidento Trumano ultimatumas tiem dviem carukams baigti streiką Gegužės 25 dieną, 4:00 val. po pietų, buvo toks reikšmingas kad tie du seniai, sėdėdami Washingtono savo kambarių hotelyje ir klausydami per radio Trumano kalbos, drebojo iš apmaudos. Jų galybė bus sulaužyta kariuomenės paėmimu geležinkelių ir savo rankas, pasakė Truman, ir jiems neliko nieko daugiau

Seka Priešų Veikla

Atstovų Rumuose Washingtono pereiną savaitę sukilo didelis trukšmas kai buvo pareikšta kad bus pradėta tyrinėjimas „Amerikai priešingos veiklos“ pačių atstovų tarpe, ir atstovai nubalsavo, 240 prieš 80, skirti komitetui \$75,000 tyrinėjimų vedimui.

Komunistuojanti atstovai ir Maskvos pataikunai prieš tai pakėlė trukšmą, tačiau jų pasipriešinimas buvo perbalsuotas.

Ataką prieš šitą nutarimą vedė Atstovas Marcantonio iš New Yorko, kuris yra remiamas komunistų Daily Worker dienraščio. Kada buvo pareikalauta pavyzdžių kas yra tie kenksmingi atstovai pačiame Kongrese kurių kenksmingą veiklą tyrinėš, Atstovas Rankin pareiškė kad tas pats Marcantonio, Hitlerio-Stalino sutarčių laikotarpiu, balsavo prieš visokias Amerikos apsaugos ir apsigynimo pastangas, ir kad jis tęsia toliau pasitarnavimą Maskvai.

Kongrese taipgi atsirado eilė kitų atstovų kurie pradėjo organizuoti grupę už taiką su Rusija patenkintam visus Maskvos reikalavimus.

SOVIETAİ, kaip vienas rašytojas sako, rengiasi išleisti savo „baltą lakštą“, kuriuo bus atidengta Jaltos slaptos sutartys, kurios leidė bolševikams apiplėšti visas užkariautas šalis. Tuomi Maskva nori pateisint savo plėšimą Mandžurijos ir kitų šalių.

Illinois ir aplinkinėse valstijose prasidėjo naujas judėjimas, kurį remia net nekurie rimti Kongreso nariai. Tas judėjimas yra tai kova prieš CIO Political Action Commit., kuris užsibrėžęs varyti Maskvos propagandą Amerikoje ir kuris kėsina išrinkti į Kongresą tokius atstovus kurie pataikaus PAC ir Maskvai.

CIO-PAC vadovauja Lietuvos gimęs žydas, Sidney Hillman.

COSTA RICA saloje yra vabalų ką išduoda tokią šviesą kad joje naktį gali skaityti laikraštį. Tai „Iktarninės musės“.

daryti kaip tik baigti streiką, nes kitaip tai būtų atvira revoliucija prieš valstybę, šalies išdavystė.

Be to, Prezidentas Truman sušaukė specialiam posėdžiui Kongresą, — senatorius ir atstovus — kuriam pasiūlė griežtus unijų carukų sauvaiavimą suvaržancius įstatymus.

Niekad dar iš Baltojo Namu nebuvo girdima tokie atviri, tiesūs ir į tikslą taikanti žodžiai kaip buvo, Prezidento Trumano ultimatumas ir pasmerkimas tų dviejų geležinkelių unijų viršininkų.

Prezidentas Truman pasakė kad jis yra „darbininkų draugas“. Mes visi esam darbininkų draugai, mes, kaip ir visa šalis, iš darbininkų gyvenam, jų reikalams užjaučiam, juos remiam, tačiau negalim sutikti su amžiniais unijų „prezidentais“ kurie savo siauraprotyškais užsispyrimais sulauko darbus milijonų kitų darbininkų, atima jiems duoną, išstato jų šeimas į alkio pavojų.

Jeigu patys darbininkai galėtų tvarkyti savo unijas vietoje kapitalistais pavirtusių jų diktatorių, jeigu unijos galėtų išsirinkti savo viršininkus naujus ir naujus, darbininkų reikalai būtų žiurimi rimtai ir prideramai, o politika ir savinauda būtų svetimas dalyvas unijoje.

PANEMUNIAIS (M. Dagilėlis)

Oi grožis prigimimo! Kas tai apdainuos? Kas išaiškins įkvėpimą, Kas ribas jam duos?!

Šitai Nemuns išsitiesęs — Milžinas ramus. Ritin greit šlaitų pavėsiais Vandenis savus.

Medžiai druti, gumburiuoti Duli ant krantų, It seneliai liemeniuoti Iš senų kartų.

Ten saulytė galvą sveria — Leidžiasi žemai, Čia krutinė kvapą geria, Kvepia pušynai.

Lauktutėlė atsišliejus Čiauska ant šakos, Čiauska dainą pamylėjus Iš širdies visos!

Oi grožybė prigimimo! Kas tai apdainuos? Kas išaiškins įkvėpimą, Kas ribas jam duos?!

Rusija Silpna Kariauti, Žinovai Spėja

NORS RUSIJA savo akiplėšiškumu bando dabar užgrobti ir laimėti, sugavus Amerikos ir Anglijos diplomatus be programo ir susimaišiusius, tačiau greitu laiku Rusija negalėtų su niekuo rizikuoti karo. Ji ir nerizikuoja, sovietai tęsia savo propagandą, kuri daug laimi, įtikinant kad Amerika turi būti taikoje su Sovietais, ir užvilkinimais taikos derybų ji skubina sustiprėti ir pasiruošti karui ateityje, tuo tarpu silpninant kitas šalis sukelimais jose suiručij.

Kiek iš Rusijos paslaptai išsprunkančios žinios sako, sovietų karo nuostoliai, nors neskelbti, yra labai dideli. Niekas nežino kiek žmonių Rusija paguldė norėdama atslaiakyti prieš Vokiečius, tačiau militariški žinovai spėja kad sovietai neteko 10 milijonų karių užmuštų ir su sužeistais gal siekia 20 milijonų vyrų.

Pradėta Kova prieš CIO-PAC

ATVYKAU prie Nemuno, prieš Jurbarką. Panemuniais, lankose stovėjo eilės pabėgėlių vežimų. Vežimai, gyvuliai ir žmonės išlo sudarė jomarko vaizdą. Visi laukė kada galės persikelti į kitą Nemuno pusę tęsti savo nežinomybės kelionę. Jų sodybos buvo arba karo audros nušautos arba dar pačiame mušų sukuryje. Jų to pelenais, kuriuos blaškė rudens vėjai. Žmonėsimčių metų darbo ir prakaito vaisiai pavirto pelenais, kuriuos blaškė rudens vėjai. Žmonių veiduose, išvogtuose skausmo iš rūpesčio, matėsi nevilts, didžiulis, neramumas laukimas nežinia ko.

Neradęs šioje pabėgėlių masėje nei vieno pažystamo, nusprendžiau, nedelsdamas, keliauti į žemaitiją. Pagaliau reikėjo ką nors daryti, kur nors eiti. Argi galėjau kur nors likti, budamas visiškai vienas, nuplyšęs ir pusalkanis, slegiamas rūpesčio dėl šeimos likimo? Ko galėjau tikėtis likdamas kur nors šičia ir ko galėjau nustoti klajodamas toliau? Buvau laisvas ir nesuvaržytas. Todėl ilgai nelaukdamas, perėjau kariuomenės saugomą tiltą per Nemuną ir įžengiau į žemaitiją.

PRAEJĖS JURBARKĄ, priėjau įtvirtinimus bei apkalus, kuriuose dar tebedirbo žmonės, sukiojosi Vokiečiai. Nemalonus jausmas perbėgo visus kuno, žingsniai nejuokiomis pasparėjo. Pajutau kaip pasidarė lengva kai apkasai liko pakankamai toli užkalyje.

Netrukus priėjau kryžkelę. Keliai sukosi į rytus, į vakarus ir į šiaurę ir į pietus. Jais visais važiuo pabėgėlių Lietuvių eilės. Kurioje kelyje galėjo pasukti manieji, jei jie išviso čia važiuo? Kurį kelią turėčiau aš pasirinkti? Tai buvo klausimai į kuriuos niekas negalėjo duoti atsakymo.

Trumpai pagalvojęs pasukau Eržvilko kryptimi. Vėl prasidėjo kiemy ir sodybų lankymas, klaušinėjimai. Bet kas man ką tikro galėjo pasakyti, jei pro šalį pravažiavo nesuskaitomos pabėgėlių voros. Aš ir pats tai puikiai žinojau, bet tikėjauisi atsitiktinumo. Šis tikėjimas teikė jių nugalėti nuovargę, alkį ir troškulį. Užvaldė tik vienintelė mintis: pirmyn ir pirmyn be sustojimo, kad apkeliauti kuodaugiasia sodybų, apklausinėti kuodaugiau žmonių ar nesiranda čia maniškiai.

Artimiausias kelionės tikslas buvo Eržvilkas, o po to Batakių, kur gyveno vieno klasės draugo tėvas. Patį draugą irgi tikėjauisi ten surasti.

Nieko nesužinojęs Eržvilke ir jo aplinkinėse, leidausi Batakių link. Keliauti buvo malonu. Gražios Rugsėjo dienos teikė savotišką ramumą. Čia mažai matėsi kariuomenės. Kur ne kur po laukus krutėjo žmonės, talkingai ganesi bandos, piemenukai kureno laužus. Pakelės dirvoje kalėsi pirmieji violetiniai rugių daigai. Atrodė jog niekas čia dar nežinojo apie karo baismus, niekas net nejautė tos grėsinančios smėklos. Jautėsi kaž kas savo, artimo, kas priminė namus, tėviškes laukus, senus pažystamus, kaimynus, prasmingą, kupiną ateities planų gyvenimą.

APIMTAS lengvos užsimiršimo nuotaikos, negalvojau jog likau be namų, be artimųjų, jog esu suvargęs pabėgėlis, kaip ir daugelis tukstančių mano tautiečių, panašių į mane, kurie pasidavę likimui, klajoja tėvynės vieškeliais ir keliais. Giliai susigalvojęs, nepamačiau kai priartėjau prie Batakių. Nedidelis tai miestukas, pasislėpęs medžių pavėsyje, gulėjo gražioje aukštumėlėje, kurią juose vingiuotas upelis.

Diena ėjo vakarop kai įžengiau į miestuką, kuriame nesimėt jokio judėjimo. Atrodė lyg gyventojai būtų išbėgioję. Palengva ėjau į kalnų kopiančią gatvę. Staiga, iš vieno namo, esančio prieš mane kokį 50 žingsnių, išėjo Vokietis karininkas ir sustojęs, tiriama žvilgsniu mane matavo. Nemalonus nujautimas perbėgo visu mano kunu.

Nepapręš nei dešimts žingsnių, suskambėjo griežtas „Halt!“ — „stok!“ Sustojau. Trumpai klausimai: kur? iš kur? kas toks? Atsakymai irgi trumpi: Karo pabėgėlis, ieškau šeimos, turiu Batakiuose pažystamų, užėinu pasilsėti.

Vokietis tikrina mano dokumentus. Pasas Lietuviškas — nieko nesupranta. Foto pase irgi nelabai panaši. Ant paso 18-mečio nuotrauka, o dabar atrodo virš 30. Sulyšęs, nesiskutęs, purvinas, nuplyšęs. Tipas gana jartinas. Vokietį nuramina kad turiu Batakiuose pa-

Vyt. Dailius.

PABĖGĖLIO KELIAIS

(Tęsinys iš pereinio nr.)

žystamą šeimą, kurią jis pats irgi asmeniškai pažysta. Padėtis lengvėja. Gražino pasą ir isako sekanti rytą pristatyti komendanturon ir užsiregistruoti apkasų darbams. Užtikrintai pasižadų, ir atsiveikines skubu tolyn. Apkasai! Ir vėl apkasai! Ne, gerbiamasis, — galvoju, — ryt tu manęs nei komendanturoje nei pačiuose Batakiuose nematysi.

SUSIRANDU savo draugo butą. Draugas išvykęs. Jo tėvas maloniai mane sveikina, bet jo akys, kurios tiriamai mane nuo galvos iki kojų apžiurinėja, matyti didelis nepasitikėjimas. Tik ilgiau išsikalbėjus paašškėja jog aš esu tikrai jo sunaus klasės draugas. Įsivraujau atvira, šilta nuotaika. Sužinau kad Batakių priklauso antrai karo zonai. Į tą zoną galima tik su atitinkamu komendantu leidimu ineiti ir iš jos išvykti. Apiepinkėse visur kasa apkasus, stato įtvirtinimus.

Malonus šeiminkas pataria ir man pakasti porą dienų apkasus, o po to prašyti komendantu leidimo įeiti į savo šeimai. Su tokiu leidimu paskiau nebusi jokio pavojaus vėl netikėtai įkliuti. Sutinku. Ką man reikšia porą dienų pakasti apkasus, ramiame žemaitijos kamputyje. Nei lėktuvai, nei patrankos — jokie pavojai. Beveik pramoga....

Kasiau bent keturias dienas. Gyvenau pas savo gerąjį globėją. Miegojau minkštoj lovoj (o tai buvo man nepaprastas luksusas), skaniai valgiau, vilkėjau švariais baltiniais — juk tai tikros atostogos! Jei ne rūpestis apie saviškius, bučiau kasęs tuos apkasus bent porą mėnesių. Bet tas nenumaldomas rūpestis....

Vieną pavakare, grįždamas iš darbo, užėjau komendanturon, kuri buvo sausakimšai prisigrudus žmonių. Piliečiai atidavinėjo savo pasus. Pasirodo išėjęs išsakymas sunešti į komendanturą turimus asmens dokumentus). Belaukdamas savo eilės prie komendantu, nugirdau jo ir vieno puskarininkio pokalbį kuris mane sviešte iš komendanturos išsivedė. Jų pokalbis lietė mane. Pasirodo kad kaž kokiai tai statybos bataliono kuopai, kurioje prievarta buvo surinkti jauni, nevedę Lietuviai vyrai, reikalingas Vokiečių kalbos vertėjas. Komendantas sakėsi tokį kaip tik šiuo momentu turįs. Esąs atvykęs jaunas pabėgėlis, neblogai kalbąs Vokiškai, kurį rytoj netikėtai, kasant apkasus, galima busią paimti.

Rytoj galėsit vėją apkasuose gaudyti, o ne mane, — galvojau skubiai žengdamas namo.

GRYZĖS papasakojo šeiminkui ką buvau girdėjęs komendanturoje. Atsiklausiau jo ar jam nesudarysiu nemalonomų jei pas jį begyvendamas pasišalinusi nuo kariškos reikšmės darbų. Gerasis šeiminkas nesibijojo jokių nemalonomų ir patarė pasišalinti. Iš vakaro nugaubau savo kuprinę paštininkui, kuris sekantį rytą vežė į Tauragę paštą. Pats, sekancią dieną, dar saulei nepatekėjus, atsiveikinau savo globėją ir miestelio daržais išėjau Tauragės link.

Ankstų rytą dengė tiršta, geliančiai šaltas rūkas. Nuo šalčio dantys nesulaikomai kaleno. Pasiekęs vieškelį, bėgau kad tik kiek apšilčiau. Pailsęs sustodavau, ir vėl tuojau pasidarydavo šalta. Žmonės dar miegojo, tač nebuvo kur užieiti ir apšilti. Pagaliau pasiekiau plentą ir vienoje paplėntės sodyboje susiradau šiltą užėigą. Ukinkiniai buvo anksti sukilę ir ruošėsi į kulimo talką. Tikrai dar buvo laimingų kurie galėjo rūpintis kasdieniniais darbais, galėjo turėti savo šiltą pastogę ir nejausti ką reikia pergyventi blaškomam iš kampo į kampą ir lietuje, ir audroje, ir šiltoje rudens vėjuje.

Gražus, sveiki vaikučiai nerupestingai čiauskėjo, sukiudamiesi apie šiltą židinį ir vaikydamai paskutinius saldaus miego likučius. O, kiek jau mačiau tokių nekaltų veidukų, susispaudusių vežimuose, palapinėse, daržinėse ar pakelės šieno kupetose. Išbalę, nuvargę žvelgė jie išgandintomis akutėmis į suaugusius, į tą savotišką, nesuprantamą, pikną ir skaudų gyvenimą. Žiūrėjo jie į visą tą naują gyvenimą, nesuvokdami savo jaunų protu to bausimo ir nevilts, bet į jų jaunas širdukes įsiliejo neišdildomas kartumas, į jų jaunas sąmones — neužmirštama mūsų tautos tragedija.

Taip bemastydamas, vos nepražiopsojau plentu atriedančio paštininko, kuris vežė mano turtą — apiplyšusią kuprinę. Skubėjau jį sulaukyti. Vėžime sėdėti buvo gana šalta, todėl dažnai išsokdavau pabėgėti, del ko ir pati 20 kilometrų kelionė iki Tauragės nepailgo.

(Bus daugiau)

• IŠ ANGLIJOS į Berlyną vežamos katės lėktuvais, kovojimui su žiurkių plėga Britų zonoje Berline.

Pakeliui į Mirtį (Vokiečių kalėjimuose)

Rašo
Balys Gaidžiūnas

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

11. Į Isrutės kalėjimą

Mes važiuojam tolyn ir tolyn. Užpakalyje liekasi dvarai, miesteliai ir kaimai. Važiuojam senomis Lietuviškomis žemėmis. Čia visur Lietuviški vietovardžiai, Lietuviškos pavardės prekybininkų ir amatininkų namų iškabose. Tik šimtmečiais stropiai varomas vokiečių darbas padarė savo. Pirmiausia buvo suvokietinta bažnyčia, mokykla ir karčiamas, o vėliau stropiai buvo einama į kiekvieną šeimą, kiekvieną sodybą. Vienok, ir šimtmečiais stropiai vykdomos priemonės nedavė šimtprocentinių išdavų. Dar daug kur čia tebekalbama ir tebesimeldžiama Lietuviškai.

Tik nacionalistinis režimas čia visu peilio aštrumu atsisuko prieš tai kas Lietuviška. Paskubomis buvo perkrikštijami kaimai, miesteliai ir upių vardai, grietžtai buvo uždrausta Lietuviški laikraščiai, uždarytos mokyklos, grubiomis formomis klastojama istorija ir melagingai skelbiama nauja. Jaunimas ėmė sparčiau lužti, o tėvams buvo sunku atlaikyti. Bet tai tik laiko padariniai. Kamienas vistiek liko Lietuviškas. Reikia tik palankių sąlygų ir jie vėl pasijus koks kraujas teka jų gyslomis. Ir aš tikiu kad atsisbus senųjų Prūsų Lietuviška praeitis ir jie grys į bendrą tautos gyvenimą. Tik liks nuėjusių metų padarytos sielos žaizdos, kol pagaliau ir jos bus išgydytos.

Mūsų autobusas sustojo Isrutėje ties teismo kalėjimu. Sargybiniai apstojo išėjimą ir mums liepė skubiai eiti. Ties kalėjimo vartais pradėjo rinktis vaikų ir moterų pulkas. Buvo neabejotinai smalsu pamatyti kažin kokius didelius prasikaltėjus, daugiausia jaunus vyrus. Bet šis paradas greit pasibaigė. Bematant mes dingome kalėjimo muruose, o susirinkęs smalsuolių būrys skirstėsi, greičiausia kalbėdami apie banditus iš Lietuvos.

Kalėjimo koridoriuje mus išrikiuoja ir daro kratą. Liepia atiduoti peilius, laikrodžius. Vienas iš kratytojų praneša kad jei pas ką ras paslėptą peilį tas bus sušaudytas. Girdžiu kaip vienas iš prietelių sako kad kalėjime reikia visada prižiūrėtojų kalbų atydziai išklausti ir visada daryti priešingai. To paaiškinimo kai kas tuoj paklauso ir paslepia laikrodžius, peilius, pašiukus. Matau kaip vienas iš mūsų tarpo greitai išsitraukia iš bato aulo pjuklą geležiai pjauti ir pasilenkęs kiša po vandens baki.

Pasirodo, buta apsuokraus vyruko. Tą pjuklą pasivogė iš tardytojo kambario tikėdamas kad gal iš Kauno veš traukiniu ir prie pasitaikiusios progos bus galima nupjauti vagono kablį ir išsilaivinti. Dabar, kada daroma krata, sunku ir labai pavojinga išsaugoti. Noromis-nenoromis su tuo pjuklu reikia atsisveikinti.

Mus suskirsto po tris ir nuveda į antrąjį aukštą. Vieną iš mūsų, D., išskiria ir patalpina atskirai. Tai baisi baismė, kada naujame kalėjime išskiria iš visų tarpo. Keliems bunant, kad ir žiauriose sąlygose, vis geriau galima kentėti. Mes visi aiškiai jaučiame kad ir čia dar vis persekioja ta pati Lietuvių kankintojo Heltekės ranka. Jis, kaip koks didvyris, mus lydėjo iki pat kalėjimo, o atvažiuavus vis kalbėjo prižiūrėtojams į ausis.

Drauge su manim į vieną celę patenka B. ir S. Tik inėjus į tą celę kurioje mes randam, palyginti, didelį ir nemažai praverktą langą, tuoj vėl išsūkia ir patalpina į kitą, didesnį, bet žymiai blogesnę. Naujoje žymiai mažiau šviesos ir gero oro. Tik apsidairęs ihu belstis ir prašyti prižiūrėtoją kad atneštų mano turėtą maistą — gabaliuką dešros ir kelis svogūnus. Prižiūrėtojas prižada tai padaryti, o aš tris dienas nuolat ir nuolat turiu priminti. Pagaliau atneša. Apsidžiaugiu prarastais turtais, bet kartu ir nusivilyu. Vokietis prižiūrėtojas, senai ragavęs geros dešros, be jokio skrupulo pusę pats suvalgė. Man tai buvo nepaprastas nuostolis, nes gerai žinojau kad šis maistas paskutinis kurį legaliai galėjau gauti iš laisvės.

Antrą dieną po atvežimo mus išvedė perrengti. Gryžome keisti. Rubai buvo šimtus kartų lopyti, nepritaikyti. Aš pats atrodžiau lyg pajaukai išstatytas, pigaus cirko klaunas. Ir visi kiti negeriau atrodė.

Išvedus į kalėjimo kiemą kas antrą dieną pasivaikščioti po pusvalandį, mes ne tik stengdavomės įtraukti kiek galima daugiau oro, bet taip pat pasikeisti, nepasakyti kad žiniomis, bet greičiau galvojimais ir spėjimais. Žinių jokių būdu nebuvo galima gauti. Vokiečiai kaliniai, kaip bendrai visi Vokiečiai, linkę pildyti kiekvieną

valdžios patvarkymą. Kas jiems jau uždrausta tai jau uždrausta ir negalima kitaip daryti. Todėl jokių žinių iš laisvės niekaip negalėjom gauti, negalėjom gauti nei jokių laikraščių. Politinių kalinių Isrutės kalėjime beveik nebuvo. Daugiausia čia buvo smulkūs kriminaliniai prasikaltėliai. Jiems politinės naujienos neperdaugiausia ir rūpėjo. Tuo tarpu mums neužteko žinoti kad tas ir tas vyksta, bet rūpėjo žinoti ir kaip vyksta. Bandėm laikraštį išgauti per kalinius-patarnautojus, juos paperkant. Taip, pinigų paėmė, bet laikraščio niekad ir neatnešė. O pasiskūsti negi buvo galima, nes tokiu atveju abu būtų sėdė į karcerį: vienas už tai kad galėjo turėti pinigų, kas aiškiai buvo uždrausta, ir reikėjo atiduoti administracijai, o antras kad juos paėmė ir žadėjo atlikti uždraustą uždavinį — atnešti laikraštį.

Pradžioje kelias dienas buvom visai be jokio darbo. Gavom knygu. Užteko pranešti kad norime skaityti — knygas ir atnešė, bet nei tos knygos buvo įdomios, nei jų pasirinkti galėjom. Kalėjime buvo keli šimtai, per nacionalistinių kostūvą pravarytų, propagandinio turinio knygu. Jos kaliniams išėilės ir buvo dalinamos.

Po kelių dienų gavom darbą — iš popierio atmatyti vyti virves. Pamokė ir liepė per dieną nuvyti 30 metrų. Bet tų 30 metrų turi užtekti visai dienai, turi visą dieną dirbti. Nevalia nei ant lovos sėdėti, nei gulėti ir tinginiuoti. Darbas mums visiems, ukininkų vaikams, vijusiems piemenavimo metais botagus, greit ir gerai ėjosi. Iš pasitaikiusios geresnės medžiagos, per dieną buvo galima ir 60 metrų nuvyti, bet per pasivaikščiojimą buvo aptarta kad 100 metrų visi nuvysim per keturias dienas. Taip pat išsiaiškinom kad iš blogos medžiagos visai neapsimoka virvių vyti, o ta medžiaga taip suplėšyti ir sukartyti kad ją būtų galima atgal grąžinti ir naujos, geresnės prašyti. Darbas buvo nesunkus, galėjai tarpusavyje kalbėtis, o dažniausia ištisas valandas praleisti galvojant apie savuosius, ir savo kraštą.

Pasivaikščiojimo metu buvo griežčiausia uždrausta kalbėtis. Bet kas į Vokietijoje kalėjime mums nebuvo uždrausta! Vis rasdavom progų pasikeisti vienu kitu sakiniu. Pirmą pasivaikščiojimo dieną prižiūrėtojas išsūkė kelias pavardes ir išsūkčiuosius taip išskirstė kad negalėtume būti vienas šalia kito. Pradžioje nesupratom ką tai reiškia. Bet tai pakartojus keli kartus išėilės ir nedarant jokių kitų didesnių išvadų, supratom kad jie mus, komiteto narius, nori visada laikyti izoliuotus vienus nuo kitų Lietuvių kalinių, kad nesuorganizuotume kokių netikėtųmų.

Pagaliau išmokom iš celės į celę žinias perduoti ir per storiausią sieną. Vieni žinias perduodam maržės abėcėle, kiti su geriamais puodukais. Tai sena kalinių išbandyta praktika. Sutartoje vietoje į sieną iš abiejų pusių sustatomi puodukai. Kalbantysis į sieną puoduką priglaudžia dūgnu ir kalba į tuštumą, o klausantis puoduką laiko atvirkščiai ir klausosi. Jei pasitaiko puodukus sustatyti visiškai vienoj vietoj, galima susikalbėti gana gerai. Mūsų celei pradžioje buvo sunkiau. Iš abiejų pusių turėjome kaimynus Vokiečius. Su jais niekaip nevyko susiršti. Bet, vėliau, perkėlus mus į kitą celę, atsirado sąlygos kalbėtis ir mums.

Isrutėje, kaip ir visuose Vokietijos kalėjimuose, tuo laiku kaliniai maisto gaudavo kiek daugiau negu bado norma. Du maži gabaliukai duonos, skystos sriubos pusantro litro, retkarčiais po 20 gramų margarino, ir savaitę vieną kartą 30 gramų varškės, du kartus savaitėje po penkias bulves, o sekmadienį net du kotlietai, daryti iš silkių atmatų ir bulvių. Pirmos dienos jau mums parodė kad su maistu bus blogai. Kaune, Gestapo rusyje sėdėdami, maistu negalėjom skystis. Visi gavom siuntinius, o be to, organizmas, neseniai atėjus iš laisvės, buvo stiprus ir todėl buvo galima laikytis. Buvo tik bjauru be oro, saulės šviesos ir neturėjimas nei ko pasikloti nei kuo užsikloti. Čia turėjom oro žymiai daugiau, turėjom ir lovas, bet su maistu — bloga. Negalėjai tikėtis jokios paramos iš laisvės. Kaip vėliau paaiškėjo, į kalėjimą priimti siuntinius visuose kalėjimuose buvo uždrausta atskimu įstatymu. Siuntinius galėjo gauti tik kai kurių koncentracijos stovyklų suimtieji. Todėl, tik susidūrę su maisto nuolatiniu ne tik nedateklum, bet ir nepaprastu menu, ėmėme pavydėti stovyklose esantiems. Bet pavydėjom tik tuo vienu atveju — dėl galimumo gauti siuntinius.

Kitais atžvilgiais mums atrodė kalė-

ADV. NADAS RASTENIS VĖL KANDIDATUOJA Į MARYLAND SEIMELĮ

Jį Indorsavo Amerikonai ir Lietuviai Demokratai

BALTIMORE SUN GERAI APIE JĮ ATSLIEPĖ

BALTIMORE, Md. — Adv. Nadas Rastenis vėl kandidatuoja Demokratų tikietu atstovu į Maryland Atstovų Butą. Jo kandidatūrą indorsavo The Original Democratic Organization of the Sixth Legislative District of Baltimore City, organizacija susidedanti iš daug Demokratų klubų, jų tarpe ir Lietuvių Demokratų Klubas. Gegužės 20, taip pat jį indorsavo ir Moterų Demokratų Klubas šeštame distrikte.

Adv. Rastenis kandidatuoja Lane tikietu. Tos organizacijos ir Lietuvių Demokratų Klubas remia sekantį tikietą:

William Preston Lane, gubernatorium.
James J. Lacy, Valstybės Kontrolierium.
Hall Hammond, Valstybės Generaliniu Advokatu.

Lane yra pirmo Pasaulinio Karo karys, buvęs valstybės generaliniu advokatu laike gubernatoriaus Ritchie administracijos, rimtas ir gilaus protavimo vyras. Lacy ir Hammond irgi gabūs ir populiarūs vyrai.

Dabartinį gubernatorių, Herbert R. O'Connor, U. S. Senatū-

rium. Jis yra geras Lietuvos draugas, U. S. Senate jis užtars Lietuvą.

Thomas D'Alesandro, Jr., vėl U. S. kongresmanu iš trečio kongresinio distrikto. Jis Lietuvai ir Lietuviams daug ir karštai dirbo ir dirbs.

George W. Della, Valstybės Sekretorium iš šešto distrikto. Jis yra advokatas; rimtas ir taurus asmuo. Jis buvo per apie 7 metus valstybės senatorium iš šešto distrikto ir visame gerai pasirodė.

Kandidatų Demokratų tikietu į House of Delegates iš šešto distrikto yra 23, bet reikia balsuoti tik už 6. Viršminėtos organizacijos remia sekantius:

Thomas P. Fallon,
Leroy Frederick
Henry D. Grube
Charles C. Griffin
George H. Miller
Nadas Rastenis.

Baltimore Evening Sun apsinėję visų Baltimorės miestų kandidatų į legislaturą kvalifikacijos. Apie Adv. Nada Rastenį visapusiai prielankiai atsiliepė.

Baltimorės miesto šeštame distrikte rinkimų kampanijos vadais yra vyriausiasis trafiko teisėjas Joseph M. Wyatt ir Charles Gail.

Stasys J. Yanušas, 18 Ward vad. Viršminėtos organiza-

cijos ir jų vadai paskyrė mūsų žinomą vientautį realtorų, Stasį J. Yanušą, Lietuvių Demokratų Klubą pirmininką, 18-to Wardo vadu. Tai svarbi vieta. Stasys yra gabus vyras. Apie jį spėsiasi daug suaugusių ir jaunimo. Jis atliks savo pareigas kuopiliausia.

Nominaciniai balsavimai Maryland valstybėje bus Birželio-June 24.

Demokratas.

Pastaba Skaitytojams

Jeigu kada negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti tą numerį, nerasykite: "Negavau pereinamo numerio," bet pažymėkit aiškiai: "Negavau nr. 5, ar 15, ar 34, ar 47". Tas palengvins be jokių suklidimų greit pasiųsti jums tą numerį kurio negavot.

DIRVOS Administracija.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

1947 METAIS BUS STOKA DARBININKŲ

Veteranų Administracija apskaičiuoja kad iki galo šių metų susidarys apie keturi milijonai daugiau darbu, kurių darbar dar nesiranda, ir kad dėl to gali apsieikšti šalyje net darbininkų trukumas.

Darbininkų pareikala v m y padaugėjimo ženklai sako yra tame kad ruošiami platūs planai įvairiai naujai statybai ir padauginimui išdirbimo įvairių pastovių žmonėms reikmenų.

Karo metu darbingumas buvo pasiekęs apie 56 milijonus. Dabartinių metu įvairiuose darbuose dirba apie 53 milijonai. Reiškia, dalis yra be darbo. Tačiau jei išskaitysite moteris kurios karo metu dirbo nors joms nereikėjo dirbti, tai tikrų bedarbių skaičius nėra didelis.

AMERIKAI graso kitas rimtas streikas, kuriame kairieji, komunistų vadovaujami laivų darbininkai bus išsukti streikuoti Birželio 15.

Jie be kita ko reikalauja sudarymo bendros unijos, kuri apimtų 214,000 laivų ir uostų darbininkų.

Tą planuojamą streiką bolševikų spauda garsina ateinančia kova ne tik už ekonominis reikalavimus bet ir prie patį imperializmą.

Be abejo bolševikai rupinasi daryti spaudimą į Ameriką labiau nusileisti Sovietams.

PLIENO darbininkų unija praneša per savo vadovybę kad 1947 metais unija reikalaus garantavimo darbininkams minimumo metinės algos. Tas reikšias, ar plieno darbininkams bus darbo pilnam metui ar ne, nustatyta minimum alga turės būti mokama kad darbininkas turėtų iš ko gyventi.

Štai apysaka kuri jums patiks!

ALPIS

KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS

\$1.50 Popieros viršais. \$2.00 Tvirtais viršais

Dabar atiduodama už \$1.00

Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpius istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kestučio laikų — apie jaunuolį Alpi, kuris išlaisvino Kestučių iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kestučių, tačiau tas narsus vaikiną ir toliau gyveno — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nuotikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsižmėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiūniama tuojau, iki jų dar turime. Pasiųskit laišką \$2 arba \$1.50 (50c galima siųsti pašto ženklais).

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Kaina su prisiuntimu tik \$1.00

(Galima siųsti pašto ženklais po 5c)

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matali ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Reikalaukit Dirvoje

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI

Kaina 35c. Su prisiuntimu 40c.

(Galit siųsti pašto ženklais)

Štai naudinga knygelė pradiniam mokytis Angliškai. Tinka pasiųsti giminėms pabėgusiems iš Lietuvos, arba Amerikoje tokiems ką nori pramokti Angliškai kalbėti.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

'LAISVOJI LIETUVA'

Patriotinis Pietų Amerikos Lietuvių kovos, visuomenės, meno ir mokslo žurnalas. Norintieji žinoti kaip Lietuviai gyvena Pietų Amerikoje ir kaip kovoja už Lietuvos Nepriklausomybę, skaitykit "Laisvąją Lietuvą". Metams tik \$2.00.

'LAISVOJI LIETUVA'

Calle Rio de Janeiro 4001. Cerro.
Montevideo, Uruguay.

DIRVA

Visam metui tik

\$2

TIEMS KURIE NEVILKINANT ATNAUJINS ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

★DIRVOS skaitytojai prašomi platinti Dirvą išrašant ją dovanu savo draugams ir giminėms plačioje Amerikoje.

★SENIEJI skaitytojai prašomi neužvilkinant atnaujinti prenumeratą prisiūnčiant tuoj kaip tik pasibaigia.

★KURIE patys išsirašys Dirvą naujai, taip pat gaus ją už \$2.00 visam metui. Dirvai išsirašyti nereikia laukti pradžios metų.

(Įdėkit į laišką \$2.00 ir išrašę pilną savo adresą, siųskit)

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

Juozas V. Valickas

Dirvos Atstovas Rytuose Prenumeratoms, Skelbimams

86 Jackson Street
NEWARK 5, N. J.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rankai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAIN 1773.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,

Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikalauja jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas PtoMAC 6899

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba

Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

N. Y. Konsulate:

Alijošius, Juozas, iš Dumšiškių k., Raseinių val. ir ap., gyv. Kenosha mieste.
Antanaitis, Pranas, iš Stalorių k., Lukšių val., šakių ap.
Bakaitis, Damijonas, sunus Damijono, iš Kidulių val., šakių ap., gyv. New York.
Balasevičius, Antanas, gyvenęs Brooklyn.
Balasevičiūtė, Adelė (sesutė vienuolė Rozarita), gyv. Chicago.

Balžentienė, Magdalena, dukterė Juozo, gyv. Brooklyn.
Baltrunas, Mykolas, sunus Andriaus, gyv. Brooklyn.
Baranaukas, Jonas, iš Židikių val., Mažeikių ap., gyv. Chicago.

Barckus, Jokubas, gyv. Pittsburgh ar Philadelphia.

Barysai, Adomas ir Mikas, iš Maksimonių k., Merkinės val. Alytaus ap., gyv. Boston.

Barysaitė, Stasė, iš Maksimonių k., Merkinės val., Alytaus ap., gyv. Chicago.

Beinora, ar Beinoras, Juozas, gyv. Chicago.

Berkmanienė-Lenisaitė, Apolonia, spėjama gyvenanti St. Paul, Minn.

Bertulis, Jeronimas, iš Skliausų k., Ylakių val., Mažeikių ap., gyv. New York.

Biguzas, Boleslovas, iš Mackėnų k., Aluntos val., Utenos ap.

Budrys, Petras, sunus Karolio, gyv. Chicago.

Cepaitis, Vincas, iš Šedvygų k., Jankų val., šakių ap.

Dausinaitė, Rožė, ištėkėjusios pavardė nežinoma, iš Dausinų k., Andriejavo val., Kretingos ap.

Diepetris, Juozas, iš Daumantų k., Kovarsko val.

Dragunas, Ignasius, iš Tošliūnų k., Troškūnų val. Panevėžio ap.

Ginotas, gyvenęs Brooklyn.

Girys, Matas, iš Vilkatėnų k., Kovarsko val., Ukmegės ap.

Glaveckienė-Kersytė, Ieva, gyv. Nashua, N. H.

Grigutė, Petronė, iš Aukštadvarės dv., Veisiejų val., Seinų ap.

Grigo, Jono, iš Seinų ap., Veisiejų val., Aukštadvarės dv., valka.

Gureckas, Adomas, sunus Adomo, gimęs Amerikoje, gyv. Chicago.

Gureckas, Juozas, sunus Juozo, gimęs Amerikoje, gyv. Chicago.

Irevičiūtė, iš Lapkalnių k., Liočių val., Raseinių ap.

Ivan (Ivanaukas), Paul, sun. Mykolas, iš Masališkių k., Merkinės val., Alytaus ap., gyv. 1771 Raymond Ave., Pasadena, Cal.

Jasinskas, Vytautas, sunus Juozo, gimęs Amerikoje, gyv. Chicago.

Jenčius, ir jo žmona Ona, sunus Zigmantas ir duktė Amalija ar Emilija, gyv. Chicago.

Jezelenai, broliai, iš Jezelenų, gyv. Chicago.

Jonačiai, broliai, iš Seredžiaus, Kauno ap.

Jurgelavičius, Kazys, gyv. Chicago.

Juska, Povilas.

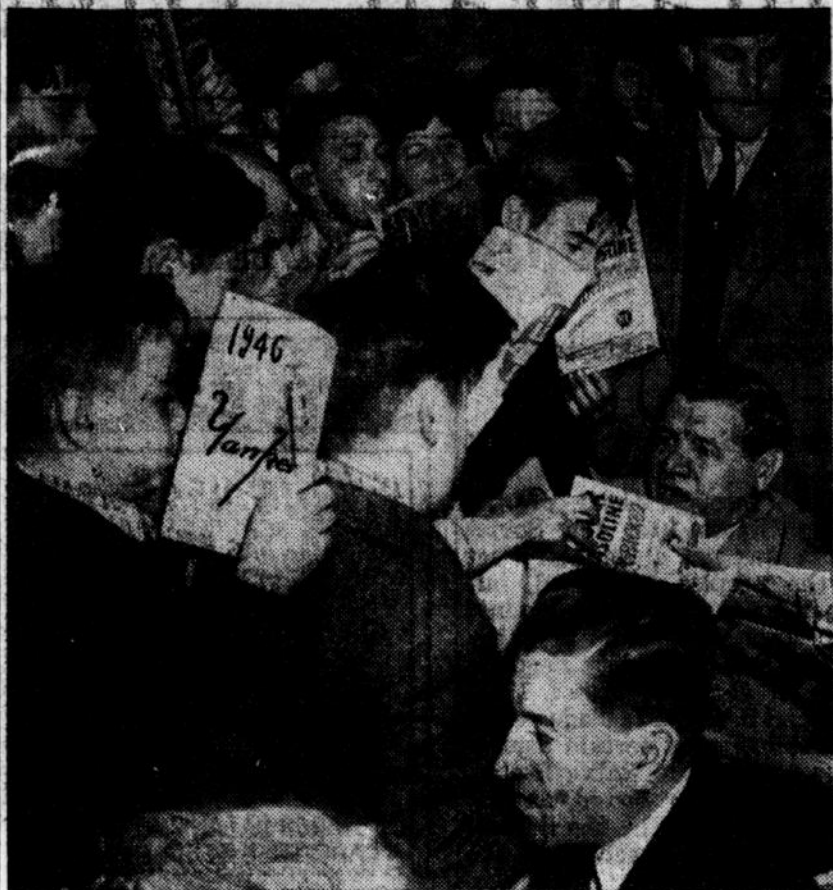
Juskevičienė, Ona, dukterė Petro, iš Tverų val., Telsių ap., gyv. Philadelphia.

Kareckas, Alfonsas.

Kasparavičiūtė, dukterė Adomo, iš Virbalų k., Rudaminos val.

Kreivenas, Jonas, sunus Kazio, iš Pakuonio val., Kauno ap., gyv. Brooklyn.

Babe Ruth vis Populiarus Beisbolininkas

Babe Ruth, kuris matosi dešinėje, atvira burna, senas beisbolo lošikas, dar vis yra populiarius beisbolo mėgėjų tarpe. Čia parodoma jis apspistas žmonių New Yorke laike beisbolo lošimo.

Koenig-Zalickaitė, Izabelė, dukterė Jono, iš Vėžionių k., Daugų val. Alytaus ap., gyv. New York.

Krasauskas, Juozas, gyvenęs Philadelphia.

Kazlauskienė, Zofija, gyv. New York (Brooklyn).

Kubišai, gyv. Chicago.

Kulikauskai, Jeronimas ir Romas, gyv. Chicago.

Kuras, Kazys, sunus Jono, gyv. New York.

Leknius, Jonas, sunus Juozo, gyv. Brooklyn.

Letukai.

Liberis, Karolis, spėjama gyv. Worcester, Mass.

Liščinskai, Jonas ir Stasys, gyv. Chicago.

Liumaitė, Elena, išvykusi į J. A. V. 1938 metais.

Macaitis, Domininkas.

Mackevičius, Kazys, sunus Juozas, iš Smalų val., Zarasų ap., gyv. Chicago.

Maldanienė, Aliuka.

Mežeka, Albertas, sunus Kazio, gimęs Amerikoje, gyv. Chicago.

Matkevičius, Kajetonas.

Mažeika, Matas, sunus Anupro, iš Užliausių k., Krekenavos val., Panevėžio ap., gyv. Chicago.

Mileikis, Vladas, iš Mileikių k., Telsių val., gyv. Chicago.

Miliauskas, Martynas.

Montvila, ar Montvilas Antanas.

Morkuvienė, Magdė, iš Paršinkų k., Suvalkų Kalvarijos val., gyvenusi Chicago.

Narbutis, Balys, sunus Gasparo, iš Gajalių k., Užpalių val., Utenos ap., gyv. New York.

Nutautas, Pranas, iš Tytuvėnų Raseinių ap.

Petreliai, Aleksandras ir Justinas, iš Smiltinių k., Telsių val., gyv. Chicago.

Petrulis, Jonas.

Petrulis, Petras, gyv. Chicago.

Pilipavičiai, vyras ir žmona, gyv. New York.

Poskus, Nikodemus, gyv. New York.

Ribinskas, Konstantas, sunus Anupro, iš Vilakių k., Leipalingio val., gyv. Chicago.

Ribinskas, Viktoras, sunus Vincas, iš Vilakių k., Leipalingio val., gyv. New York.

Rubavičiūnė-Kuzminkaitė, Julė, dukterė Kasparo, iš Tverų val., Telsių ap., gyv. Chicago.

Babeckis, Antanas, sunus Jono, iš Malaikonių k., Josvainių val., Kedainių ap., gyv. Albany, N. Y.

Sakalauskai, Boleslovas, Jonas ir Serapinas, iš Jočių k., Molėtų val., Utenos ap.

Sakočiai, Antanas ir Jonas.

LIETUVIŲ PABEGĖLIŲ SANTIKIAI SU VOKIEČIAIS

(Elta, Balandžio 1)

Po anksčiau pasireiškusių užsipuldinėjimų ir šmeižtų Vokiečioje spaudoje Pabaltijiečių atžvilgiu ir po pastarųjų energingo reagavimo į tai, santikiai su Vokiečiais Angliu, Amerikiečių ir Prancūzų zonose su normalėjosi.

Agresyvumo iš Vokiečių pusės Pabaltijiečiams neparodoma, o kai kur santikiai su jais yra net visai geri. Taip, pav., Wundsiedel (Bavarijoje) Lietuvių stovykla Vasario 16 progai iškilmingai atkūrė koncertą pakvietė ir Wundsiedel miesto burmistrą, Landratą ir direktorių mokyklos kurios patalponis Lietuviai naudojo. Jie tuo pakvietimu būvę patenkinti.

Iš TIRSCHEUREUTHO Lietuvių stovyklos praneša:

"Musų santikiai su Vokiečiais nėra blogi. Trumpai charakterizuojant — šaltai korektiški. Vietinės Vokiečių administracijos organai mums Lietuviams, ir bendrai Pabaltijiečiams, antipatijos bent visiškai nepareiškia. Iš viso, bent kiek jie mums davė suprasti, mes visi Pabaltijiečiai esame jų laikomi padoriausiais iš visų užsieniečių, bet vis dėlto auslanderiais".

HAMBURGO ir Schleswig-Holsteino provincijai (Angliu zona), L. T. S. Apygardos Komiteto informacija, santikiai su Vokiečiais visose vietose nėra labai šalti, tačiau stengiamasi sugyventi ir nesuprasti vengiam.

Vokiečiams spauda čia leidžiama Britų karinės valdžios ir toje spaudoje užsieniečių klausimas niekada nebuvo nagrinėjamas bendroje plotmėje. Vokiečių administracijos pozicija nėra labai nepalanki, o dažnai tenka pasinaudoti net visai pozityvia parama. Ypatinių nesupratimų su Vokiečiais mažai pasitaikė.

SANTIKIAI SU UNRRA

LIETUVIŲ santikiai su UNRRA įvairiose vietovėse yra įvairūs. Tai priklauso nuo vadovaujančių asmenų UNRRA nusistatymo, bei nusiteikimo Lietuvių atžvilgiu. Čia paduodame keletą pranešimų apie santykius su UNRRA iš įvairių Lietuvių stovyklų:

AMBERGAS: "Vasario 16 d. minėjimui paruošta parodėlė, du koncertai su paskaita, vienas iš koncertų Lietuviams, kitas UNRRA'os ir įvairių tautybių atstovams. Šia švente vyriausias Ambergos UNRRA direktorius Milius taip susijodmavo kad 'tą arkli' — didelį musų Vytį, kabanti prie musų bloko sienos — liepė palikti visam laikui. Jis liepė kitoms tautybėms iškabinoti savo herbus.

"Tą dieną, prie lagerio vadovybės bloko baigtas įkasti stulpas ir, kad ir pora valandų vėliau, jame iškilo ir UNRRA vėliava.

"Taip pat didelį susidomėjimą musų švente parodė ir lagerio direktorius Prancūzas Rollet, dalyvaudamas visuose musų programos punktuose, nors anksčiau jis mums ypatingai palankumo nerodė."

TIRSCHEUREUTH: Pranešime sakoma: "Pradžioje pas UNRRA mes akies neturėjome ir buvome jos laikomi kaip nereikalingai prisimėję. Tas buvo todėl kad UNRRA buvo beveik grynai Lenkiška, o jos direktorius taip pat geras lenkofilas. Tada mes dar gyvenome kartu su Lenkais ir musų pastangos gauti atskirą stovyklą nuedavo niekais.

"Pradėjome mes tada tylią kovą prieš tos pačios stovyk-

los Lenkus, kurie buvo UNRRA glostomi, ir net prieš patį UNRRA direktorių. Kovos priemonės: švara, tvarka ir menas. To išdavoje sušvelnėjo pats direktorius, kuris kartą mus grąsino pro vartus išmesti lauk.

"Po vieno musų nusisekusio meno vakaro, jis tiek susijaudino kad pats viešai už tą išsišokimą atsiprašė.

"Neužilgo mums buvo suteikta autonomija Lenkų stovykloje.

"Vasario 16 d. paminėjime UNRRA atstovė pabrėžė savo kalboje kad mes esame kultūrinių tautų narys ir palinkėjo sekancią Vasario 16 šventi Nepriklausomybei Lietuvoje."

FRENBERGAS (Bavarija): "Su vietos UNRRA vadovybe santikiai yra šalti ir net ne-

Paketai Giminėms Europoje

Paul E. Godknecht, vedėjas Foreign Banking Department of the Cleveland Trust Company, praneša kad per to banko 47 skyrius Clevelande ir apie linkėje galima padaryti persiuntimus maisto paketų per taip vadinamą C.A.R.E. Kas skirs \$15 už tai jų giminę gaus 1 paketą su reikalingiausiais maisto dalykais.

Dabartiniu laiku maisto galima pasiūti į sekancias šalis: Čekoslovakiją, Suomiją, Prancūziją, Italiją, Holandiją, Norvegiją, Lenkiją.

draugiški, del joje vyraujančios vienos tautybės absoliutės persvaros. Nors Lietuvių santikiai su kaimynais Lenkais yra normalūs, bet jų tautos atstovai UNRRA vadovybėje RA pareigūnų".

Lietuvių atžvilgiu nėra prielankų."

WUNDSIEDEL: "Musų santikiai su UNRRA šalti. Tai priklauso nuo charakterio UNR atstovai UNRRA vadovybėje RA pareigūnų".

WOODY'S LIVEBAIT SHOP

944 EAST 72nd ST.

HEnd. 4785

SPECIALIAI ŽUVININKAMS REIKMENYS

Minoows (žuvytės) — Meškerės — Šniurai — Kabliukai
Specialiai nušerti sliškai. Ilgosios meškerės.

Taipgi visi kiti padargai kokius tik žuvininkai naudoja.

DIDELIS ATIDARYMAS

M. J. BEVERAGE

1309 Addison Road

20% PETRI
CALIFORNIA VYNAS
Port
Sherry
Muscatel

98c

VISAS GALIONAS
CALIFORNIA PETRI
STALUI VYNO
2.55

Specialiai: 6 buteliai alaus duodama kiekvienam neštis

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiskus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
ir Apdraudos Agentura
6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's Basement

Sveika Buti Lauke Atviroje Saulėje

Dabar—pačioje sezono pradžioje—mes turime visokius atvirame ore dėvėti akcijai ir patogumui rubus kokių tik norit. Vėsus, patogus, gražus aprangalai aktyviam sportui—žaidimui vandenyje ir pavandenyje—arba įgavimui saulės spindulių savo darže ar ant žolės prie namų. Čia rasit ką tik norit už prieinamas kainas.

Iš žėrinčio Satin Lastez
Maudymosi Siūtai

6.95

Vieno ir dviejų dalių stlių, pilnu pamašalu, su gražiu bra viršum. Aqua, juodos, raudonos ar mėlynos spalvų, mios 32 iki 38.

Visokių Spalvų Vasarai
Vėsios Bliuskos

2.70

Plono rayon gražios bliuskės maizė arba mėlynos. Mios 32 iki 40.
Vatinės Gabardine Shorts
Aplink visos plytuo- 2.95
tos shorts rudos, gelšvos, žalios ar navy spalvų. Mios 10 iki 18.

Chambray Patogiam
Dėvėjimui!

Mergaitėms
Shortalls

1.99

Sanforizuoti mėlyni chambray shortalls, su gražiu raudonu išsiulejimu. Mios 7 iki 14.
Strype Polo Marškiniai
Visokių bryžių vatiniai megsti polo marškiniai. Maži, vidutiniai arba dideli.

PERMANENT WAVE SPECIALS TIK SU ŠIUO SKELBIMU

Tukstančiai Klausinėjo kada įvyks
Šis Didelis Metinis Iykyis
Specializuojam Plaukų Dažyme ir
Baltinime

Marlene Oil Waves	\$3.95
Revitalizing Oil Waves	\$4.95
Dark Oil Waves	\$5.95
Creme Oil Waves	\$7.50
Permanent for grey hair	\$8.95
Machineless Waves	\$5.95
Cold Permans	\$10.00
Pin-Curl Permans	\$12.00
Creme De Lite Waves	\$14.00
Permans for Fine-Hard to curl hair	\$15.90

DYKAI Plaukų kirpimas, setinimas su visais permanentais. Gausit
ta patį pirmos rūšies wave šiame musų DIDELIAME nupigūnime.
Geriausios medžiagos ką pinigai pirka. Visos waves garantuota.

IDEAL PERMANENT WAVE SHOP

1634 EUCLID AVENUE Phone MAin 4580

Waterbury, Conn.

PRAKALBOS. Gegužės 19 Waterburio ALT skyrius turėję surengs prakalbas Nemas salėje, 48 Green St. Kalbėtojai atvyko Anicetas Simutis, Konsulato attache, ir seneseniai iš Europos studentas Kastantas Klyba, ir Jurgis Savaitis, buvęs mokytojas. Jie apsakė savo pergyvenimus visų Rusų ir Vokiečių žiaurumų, jie matė ir patyrė masinius Lietuvos žmonių žudymus, deportavimus, visas — kitas kančias, ašaras, badą ir tt.

Jie tiesiog stebėjosi kad musų brolių Lietuvių kančios, ašaros, badas ir mirtis nepasotino apetito to paties Bimbos, kuris čia kalbėjo tą pačią dieną, ir kuris per radio ir prakalbose šaukė kad būtų prievarta grąžinami į raudono skarmalo laisvę ir globą visi tie kuriems pavyko gyviems pabėgti į užsienius. Bolševikų visų troškinimas ir reikalavimas yra kad visi kurie tik nepritaria komunizmui turėtų būti likviduoti ir prašalinti iš gyvyjų tarpo.

M. J. C.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvietą.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Vel \$20 Našlaičių Atvežimui

Prie pirmiau paskelbtų aukų Lietuvos pabėgėlių našlaičių Ameriką parvežimui, kurių buvo \$60, dar gauta aukos nuo šių:

Alekas Banys \$10.00
J. Endziulis, iš Chicago 10.00
Taigi viso per Dirvą surinkta jau \$80.

Gerbiamieji. Nereikia siųsti aukas per Dirvą, galima siųsti tiesiog į BALF raštinę New York, pažymint kad auksa yra Lietuvos našlaičių Ameriką atvežimui. BALF adresas: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 19 West 44th Street, New York 18, N. Y. Svarbu kad auksas plauktų, kad rastųsi daugiau norinčių našlaičiams pagelbėti. Kurie priduos auksą Dirvos redakcijai, jos bus tuoj persiųstos į New Yorką.

Gub. Lausche Remia Prez. Trumaną

Ohio Gubernatorius Frank J. Lausche išvyko į Oklahoma City, kur dalyvauja gubernatorių metiniame suvažiavime.

Gubernatoriai tariasi tarp kitko apie tvirtus įstatymus suvarkymui streikų ir pritaria Prez. Trumano žygiui pastarame gelžkelių streike.

Gub. Lausche pasakė: "Si konferencija gali tik moraliai paremti Prezidento Trumano nusistatymą darbo atžvilgiu. Šalyje negali būti tokia tvarka kur viena grupė žmonių gali būti labiau globojama negu kita".

ISVAŽIAVO Į DETROITĄ

Didokas buris Clevelandiečių išvažiavo į Detroitą dalyvauti LVS seime Birželio 1 ir 2 d.

Išvažiavo LVS centro valdybos nariai pirmininkas P. J. Žiuris su žmona ir ple Evelyną Ycaite, K. S. Karpis su žmona, Julius Smetona su žmona; poni Birutė Smetonienė pakviesta seimėnėje vakarienėje duoti piano muzikos.

LVS skyriaus valdybos išvažiavo pirmininkas Dr. S. T. Tamošaitis su žmona, sekretorė Julė Salasevičienė, taipgi Tamas Curlanis ir kit.

PAJESKOJIMAI

Marė Zawadzky (Grauslytė), jai yra laisčias Dirvoje. Gali atsisukti jos vaikai. Ji kilus iš Rietavo, Telšių ap.

Ignas Greblionas, iš Nemauno, šventatėrio val. Dirvoje yra laisčias.

Arba Viktorija Grebliūnaitė-Lyninskienė, gvy. Pittsburghe.

APSISAUGOKIT

Mieste pradėjo veikti įvairūs sukčiai ir apgavikai, kurie nešioja į namus tam tikrus padargus kurie yra arba ne geri ir netinkami ir menkos vertės, parduodami juos brangia kaina.

Nepirkinėkit nieko ką jums kas atneša siūlydamas. Jeigu kas reikalinga, gerai apsigalvoję nueikit į atsakančią parduotuvę ir ten pirkit, tada žinosit ką gavot ir turėsit atsakančią įstaigą garantuojančią jūsų pirkinį.

George's Flower & Gift Shop

1317 Addison Road prie Superior HE 4785

EKSTRA SEPCIAL VESTUVĖMS

VESTUVĖMS buketai \$5 ir aukšty. Knyga iš gėlių \$5 ir aukšty. Corsages vestuvėms 2.50 ir aukšty. Stalo išrėdymai — Bažnyčios išrėdymai specialės kainos iš Jurgio Sidabro.

Pasirinkimas visokių dovanų vestuvėms: Vazos gėlėms ir įvairūs papuošalai.

STALUI LEMPOS ir GRINDŲ LEMPOS padaroma sulyg užsakymo, žymiai pigiomis kainomis.

Jurgis Sidabras — Lietuvis Gėlininkas

Prasideda Pop Koncertai

Sekančią savaitę prasidės aštuntą sezoną Pop koncertų, kuriuos išpildys Cleveland Summer Orchestra, vadovaujama Dr. Rudolph Ringwall, Public Auditorium.

Nuo tų koncertų įvedimo jie traukė dideles minias klausytojų. Koncertai bus duodami trečiadienio ir šeštadienio vakarais, gražiai išpuoštoje, vėsioje salėje, o apatinėje salės dalyje prie stalukų publika laike koncerto gali gauti išsigerimų ir užkandžių.

Koncertai prasidės Birželio 8 su Boris Goldovsky, pianistu solistu. Toliau bus kitokių visokių solistų.

Tikėtai gaunami iš Taylor's, 630 Euclid Avenue, kainos nuo \$1.75 už sėdynės prie stalų, iki \$1.20 rezervuotų vietų balkone, ir po 80 ir 50c nerezervuotų vietos.

APSIVEDIMAI

Puošnios vestuvės šv. Jurgio bažnyčioje įvyko ketvirtadienį, Gegužės 30, kuomet buvo surišti moterystės ryšiu Lillian Rose Brazis su Joseph George Ames. Šiubas buvo 10:30 val. ryto.

Panelė Lillian yra dukterė žinomą Clevelando biznierių rubsiuvių Jono Brazio. Ji darba-vosi Lietuvos jaunimo veikime, ir 1938 metų vasarą su savo močiute, Jieva Baltrušaitiene, buvo nuvykus Lietuvon apsilankyti.

Šeštadienį, Birželio 1, įvyks šliubas šv. Jurgio parapijoje Florence Yurgilaitės su Albertu Neimaniu.

Jaunavedė su savo motina seniau gyveno Clevelande ir čia jaunoji yra gimusi. Pastarais keletu metu gyveno Mass. valstijoje, bet vestuvėms įvyko Clevelande.

Albertas yra žinomas muzikantas, prieš kariuomenę gro-davo baluose, vestuvėse, ir jis pereitą žiemą grįžo iš tarnybos.

Visiems jaunavedžiams linkime geros laimės jų gyvenime.

DUONOS bakanukai turės būti sumazinti pradant Birželio 1, valdžios įsakymu iš Washingtono. Kainė nebus nu-piginta.

Mažinti duonos bakanukus buvo paraginta anksčiau, bet tulos keptuvės dėl kompeticijos su kitomis dar prisilaikė pirmesnio didesnio kepaluko.

Miltų stoka surupina duon-kepyklas. Didžiosios kepyklos mažina kepimą visokių saldžių pyragaičių ir taupo miltus duonai.

PASTO tarnautojams 3,000 skaičiuje Clevelande pakelta algos, kartu su 400,000 kitų pasto tarnautojų visoje šalyje.

VIESAS PRANESIMAS

Gryžusiems iš karo vetera-nams, rėmėjams ir parapijo-nams yra rengiamas pagerbimo banketas Birželio 23, nuo 6 v. vakare, naujos parapijos salė-j. Prašoma pranešti žodžių ar laišku savo vardą ir titulą kokį turėjai budamas tarnybo-j. Rašykite šiadien pat.

Kun. J. Angelaitis, 18022 Neff Road.

MIRIMAI

CEPELAUSKAS Eva, 48 me-tų, nuo 1384 East Penhurst Rd., mirė Gegužės 24 d. Two Rivers, Wis. Kunas pasiūstas palaidoti į Clevelandą, lai-dotuvių pamaldos atsiuvo P. S. N. P. bažnyčioje, Gegužės 29, palaidota Kalvarijos kapi-nėse.

Liko vyras, Mikolas, dukterė Mrs. Jean Klaus, sesuo Mrs. Anton Stauskas, Two Rivers, Wis., ir kita sesuo vienuolė Mary Callista, Superior, Wis. Detroito liko brolis, Vincas Daunora.

MINIOTAS Juozas, 66 m., nuo 1645 E. 49 st., mirė Gegu-žės 27, palaidotas Geg. 31, Kal-varijos kapinėse, Pamaldos at-siuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko žmona, Petronėlė, duk-terė Mrs. Ann Paynic, 4 sunai: Julius, Andrius, Alexas, Jonas tarnaujantis U. S. Armijoje. Paliko tris brolius: Joną ir Vinčą Clevelande, Praną Brad-dock, Pa.

Dvi seseris: Elena Andrijaui-skiene, Clevelande, ir Mrs. Eli-zabeth Blumber, Detroito.

Abiejų šių laidojime pasitar-navo laidotuvių direktorė Della Jakubs.

DUNKEVIČIUS Juozas, 50 m., nevedęs, mirė Geg. 23, nuo 655 E. 97 St., kur pas Misevi-čius išgyveno 28 metus. Ame-rikoje išgyveno apie 30 metų. Palaidotas Gegužės 27, Kal-varijos kapinėse, pamaldos at-siuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Paėjo iš Pakausių sodžiaus, Pumpėnų par. Lietuvoje turė-jo du brolius ir seserį, bet ar jie gyvi tebėra nežinia.

Laidojime pasitarnavo Wil-kelis Funeral Home. Velionis mėgo skaityti Dir-vą ir ją prenumeravo ilgus me-tus.

Šiuomi reiškiamė padėką vi-siems kurie kuo nors pasitar-na-vo jo laidotuvėse, ir drau-gams už geles.

Misevičių šeima.

MARGARETA ŽIDŽIUNIENĖ (Ziemutė), 53 m., mirė Ge-gužės 28 d., po ilgos ligos. Pa-laidota Kalvarijos kapinėse Ge-gužės 29; pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Paėjo iš Ziemų k., Virbalio parapijos, Amerikoje išgyveno ilgus metus.

Šiuomi dėkojame giminėms ir draugams už gėles, už daly-vavimą laidotuvėse, ir už pa-rodytą sąjaušmą mūsų liudno-jės valandoje.

Vladas Židžiūnas ir šeima.

GELES IR VISOKIOS DOVANOS

Jurgis Sidabras, Lietuvis gė-lininkas, savo gėlių parduotu-vėje aptarnauja visus savo klientus gėlėmis laidotuvėms, vestuvėms, pokiliams, ir prie to užlaiko importuotas gėlių šaknis (bulbs) darželiams.

Kurie pas jį užsakys gėles laidotuvėms, tai šeimai duos nemokamai vainiką prie durų.

Prie to jo parduotuvėje gali-ma gauti įvairių dovanoms tin-kamų išdirbinių, vazų gėlėms ir tt. Jo krautuvė randasi prie Superior ave., 1317 Addison rd.

LIETINGAS MĖNUO

Gegužės mėnuo buvo nepa-prastai lietingas, ypač pereinot savaitės pabaiga ir šios savai-tės pradžia. Per Gegužės mė-nesį lietaus gauta apie 5 coliai. Šventėms atėjo pagada ir oras atšilo.

1400 E. 61 St., netoli White ave., medinis namas, 2 seimom, 6 kam-bariai viršuje, 5 apacių, po 2 mieg-kambarių ir vonia kožnoj suite; lo-tas 135 pėdų; namas tinka kamba-rių išnuomavimui. \$7500 cash. Raškit: G. W. P., owner, 4849 E. 84th St., Cleveland. DI 0524.

1448 E. 65th St., arti Wade Park ave., pavienis medinis, 8 kamba-riai ir vonia, tur 14 miegamus, di-delis atakas, anglinis furnasas, tin-ka kambarių nuomavimui. \$7000 cash. Raškit: G. W. P., owner, 4849 E. 84th St., Cleveland. DI 0524.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—idėkit į laišką \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus išties pusmetį.

DIRVA

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Some Common Misconceptions about the Baltic States

By J. KAJECKAS

Attache of the Lithuanian Legation in Washington.

(Continued)

The number of newspapers and periodicals rose from three with a circulation of 20,000 in 1919 to 157 with a circulation of 830,000 in 1937.

In agriculture, Lithuania pro-gressed rapidly from a back-ward and nonremunerative eco-nomy to one of progressive and profitable methods. The Agrar-ian Reform, inaugurated in 1922, involved 1,774,099 acres, which had been concentrated in the hands of a few wealthy landowners. Up to 1939, more than 45,000 new farms had been created and more than 200,000 people had been provided with permanent homes and oc-cupations. The number of ag-ricultural cooperative societies rose from just under 500, in 1914, to 1,332 with a total membership of 161,256 in 1940. The number of dairies and the skimming stations, which in 1923 had been three and 151 respectively, increased to 176 and 2,159 in 1939. Livestock rose in the same vast propor-tions.

In the field of social welfare, numerous measures, such as social insurance, provided for the well-being of the working classes. Unemployment was al-most nonexistent.

Communications were im-proved and the mileage of rail-roads was greatly increased. More than 35,000 lits were in-vested in the improvement of the Klaipeda port. The num-ber of incoming vessels into this port rose from 625 with 211,500 registered net tons in 1923 to 1,544 vessels with 910,000 registered tons in 1938, with a comparable increase in the number and tonnage of outgo-ing vessels.

The state budget was kept uniformly balanced, while re-venue rose from 166,300,000 lits in 1923 to a projected income of 432,138,000 lits in 1940. The foreign and domestic debt was reduced to a minimum. For-eign trade increased from ex-ports of \$14,679,500 and im-ports of \$15,662,700 in 1923 to exports of \$33,373,900 and im-ports of \$31,241,500 in 1939. In 1938 imports per capita had amounted to eleven dollars com-pared with only one dollar per capita imports of the Soviet Union, while exports amounted to \$13.30 per capita compared with \$1.20 in the Soviet Union.

British goods imported by the Baltic States were valued at five times more than the goods imported from Britain by the states of central and south-eastern Europe. The Baltic States bought the same amount of manufactured goods from the United Kingdom as did the Soviet Union, although the po-pulation of the Baltic States compared with that of the So-viet Union in the ratio of 1:28.

Foreign observers from very many countries admit that the national independence of Lith-uania and of the other Baltic States was fully justified in view of their achievements. — Among such testimonies may be mentioned those of Sumner Welles; many United States diplomatic and consular repre-sentatives.

"Incorporation" into the Soviet Union

The "incorporation" of the Baltic States into the Soviet Union was not a voluntary act of the peoples concerned, but was imposed upon them against their free will. During the British-French-Soviet negotia-tions in the summer of 1939, the U.S.S.R. had made clear that it harbored certain aspira-tions toward the Baltic States. Lord Halifax referred at the time to attempts by the Soviets to establish themselves in the Baltic States as "a cloak for ulterior designs." Hitler later granted to the Soviets what Britain and France had refused namely, strategic bases in the Baltic States and their eventual occupation by Soviet forces. As Lord Halifax put it, "Hitler bartered what was not his pro-perty—the liberties of the Baltic peoples."

The occupation of the Baltic States, perpetrated about the middle of June, 1940, as a re-sult of ultimatums, was made in violation of existing treaties and solemn Soviet pledges. — Lithuania may well serve as an example. The Soviet Union without any reservations and for all time, renounced sov-ereignty rights over that nation and its territory by the Lith-uanian-Soviet peace treaty of July 12, 1920. Under the term or terms of the Lithuanian-Soviet nonaggression treaty of Nov. 28, 1926, she undertook to respect Lithuania's sov-ereignty in all circumstances and to settle mutual conflicts thru conciliatory commissions. She agreed to the settlement of all disputes by pacific means only in the pact of Paris, 1928. As a signatory to the Convention for the Definition of Aggres-sion on July 5, 1933, the Soviet Union subscribed to the prin-ciples that the invasion of one country by the armed forces of another is to be considered aggression. Finally, by the So-viet Pact of Mutual Assistance, October 10, 1939, Russia under-took not to infringe on Lith-uania's sovereign rights, and especially not to interfere with her system of government or her economic and social sys-tems, and to abide by the prin-ciple of nonintervention in the affairs of Lithuania. All these Soviet pledges were violated be-fore the so-called "plebiscites" took place in the Baltic States.

From the moment the Red Army troops had occupied the Baltic States, their respective governments ceased to have any freedom of decision. The Pre-sident of Lithuania left the country in protest against the invasion. The Latvian and Es-tonian presidents were arrest-ed and deported. Members of the governments of the Baltic countries were arrested by the NKVD either during their at-tempted flight or in order to prevent their attempting to es-cape.

(To be continued)

PARSIDUODA FARMA

101 akrų, pieno ir paukščių, Montville, Ohio, prie Route 6, 11 mylių nuo Chardon. Lietu-vis savininkas, geri budinkai. Kaina greitam pirkimui tikiai \$11,000. K. Sežas. (22)

STARS IN SERVICE

U. S. Treasury Department

THE PERISCOPE

By SARUNAS.

SUPPOSE, when a person is murdered, the community as a whole said, "Well, after all, it is no affair of ours; let the parties concerned settle it. Why should we expend our taxes on police and courts interfering in quarrels of others?" If we said that, then there could be no law, no justice, no civilization.

THIS is exactly the position of Russia in all the countries surrounding her, from Lithua-nia to Manchuria. She has the upper (the robber's and murder-er's) hand in them all, and does not want the civilized or decent world to interfere with its notions of justice, of law, of human behavior.

BUT, as Norman Angell says in his book "Let the People Know": "Two wars have come upon us in a single generation because we have forgotten the elementary social truth that the right of each to life must be defended collectively, by the community, or it cannot be de-fended at all. If we will not defend the rights of others against violence we shall at last be unable to defend our own, and will ourselves become victims of that violence. If in the international field the nations as a whole are indiffer-ent when some one people is the victim of such violence, then the rights of all peoples are placed in jeopardy."

THAT is why not only Lith-uanian Americans but all level-headed Americans are begin-ning to urge the American Gov-ernment to lay off its appease-ment policy vis-a-vis Russia. Appeasement did not bring Mr. Chamberlain "peace with hon-or", neither will it give divi-dends to us.

PAUL Winterton, a former Moscow correspondent of the London News Chronicle, declar-ed at the recent meeting of the National Peace Council in London: "Russia has chosen a policy of ideological penetra-tion and national expansion. It is the only power which has substantially aggrandized itself as a result of the war and is losing its greatest asset — the good-will of the common people of all countries. There can be no prospect of real cooperation between the powers unless Rus-sian expansionism is checked".

SOME ray of hope for the democratic aspirations of man-kind may be gleaned from a clause in the recent peace treaty between Finland and Soviet Russia, if similar clauses are inserted in all future peace treaties and Moscow is forced to honor it in its own empire. The clause says: "The Finnish Gov-ernment will undertake all of the measures to secure to all persons under its jurisdiction without distinction as to race, sex, language or religion, their enjoyment of human rights and of the fundamental freedoms, including the freedom of ex-pression, press and publication, of religious worship, of politi-cal opinion and of public meet-ing". This clause, no doubt, was inserted at the insistence of the British and Americans who are particularly concerned to get a statement of human rights into every peace treaty.

BROTHERS CAFE

LIETUVISKA UŽEIGA, 1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti. KAZYS LEIMONAS, Sav.

Automatinis Gasu šildymas

Paversk savo Furnasą Modernine šildymo Sistema

Taipgi Automatiški Vandens šildytojai

ATSIKRAKYKIT PURVO, PELENŲ ir ANGLIES DULKIŲ.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

PO. 9548

IV. 6633

FRANK OKPSE (URBSAITIS) SAV.

JUOZAS PEČIULIS

Išdirba PLIENINES (Steel) VENETIAN BLINDS

Visos mūsų išdirbamos Venetian Blinds langams yra geriausio plieno; darbas taipgi geras. Mes taipgi pa-darom WINDOW SHADES langams. Prašome visų Lietuvių kreip-tis į mus, o gausite tinkamą patarimą. Rašykite atvirutę arba skambinkite telefonu, ar tiesiog matykite mus.

SUN VENETIAN BLINDS

Call Ivanhoe 3956

18609 KEWANEE AVENUE

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakaraais

VYRAMS ir VAIKINAMS

VASARINĖS REIKMENYS

Skyrbėlės — Sweateriai — Marškiniai

Kelnės — Maudymosi Kelnaitės

Darbiniai Rubai

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirānia. DYKAI

Čia galite įkeisti savo Stamp Books.